

ΣΧΕΔΙΑΣΜΑ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΝΕΝΗΣ ΕΥΘΥΜΙΑΔΗ (1973-2015)

Σύνταξη: Κλεοπάτρα Ζαχαροπούλου
Άννα Μαρίνα Κατσιγιάννη

Τμήμα Φιλολογίας
Πανεπιστήμιο Πατρών

ΠΑΤΡΑ 2017

Η Νένη Ευθυμιάδη γεννήθηκε στην Αθήνα στις 27.5.1946. Σπούδασε Νομικά στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, απ' όπου αποφοίτησε το 1970. Έκτοτε, δικηγορεύει στην Αθήνα. Από το 1973 ασχολήθηκε συστηματικά με την πεζογραφία. Το ίδιο έτος κυκλοφόρησε το πρώτο της μυθιστόρημα, το οποίο η ίδια απέσυρε από την κυκλοφορία. Το γεγονός αυτό δεν αποτέλεσε τροχοπέδη ή ανασταλτικό παράγοντα. Συνολικά εξέδωσε δώδεκα μυθιστορήματα: *Εγώ κι εσύ μοιάζουμε λιγάκι* (Δωρικός, 1973)· *Ο κήπος με τα αγάλματα* (Νέα Σύννορα, 1975)¹· *Η φωτοβολίδα* (Νέα Σύννορα, 1978)· *Αθόρυβες μέρες* (Εστία, 1983)· *Το χρώμα του μέλλοντος* (Εστία, 1988)· *Τρυφερός θάνατος* (Εστία, 1990)· *Οι πολίτες της σιωπής* (Καστανιώτης, 1993)· *Η πόλη των γλάρων* (Καστανιώτης, 1997)· *Οι τυχοδιώκτες* (Ελληνικά Γράμματα, 2000)· *Εγώ και ο Μαγγελάνος*, (Κέδρος, 2005)· *Τρεις νύχτες και ένας νεκρός* (Μίνωας, 2005)· *Ο γιος του Μπίλλυ Μπλου* (Ελληνικά Γράμματα, 2007). Πληθώρα διηγημάτων, κριτικών, χρονογραφημάτων και άρθρων της γνώρισαν το φως της δημοσιότητας. Επιπροσθέτως, συμμετείχε σε πολυάριθμους θεματικούς τόμους, με μικρότερης έκτασης αφηγήματα. Ακόμα, ασχολήθηκε με κριτικές παρουσιάσεις Ελλήνων ή ξένων συγγραφέων. Καταπιάστηκε, με ιδιαίτερη αφοσίωση, με τη μεταφραστική πράξη δοκιμίων από τα γαλλικά, τα γερμανικά και αγγλικά, καθώς επίσης και με τις ποιητικές συνθέσεις του αμερικανού William Meredith (Βραβείο Πούλιτζερ 1988). Από το 1992 ήταν μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Πανελληνίας Πολιτιστικής Κίνησης, συνυπεύθυνη για τη διοργάνωση εκδηλώσεων γύρω από τη λογοτεχνία, τη θεωρία, τη σύγχρονη προβληματική ή εκπρόσωπός της σε διεθνή συνέδρια κοινωνικοπολιτικού χαρακτήρα. Μάλιστα, μερικά από τα έργα της έγιναν αντικείμενα μελετών σε Πανεπιστήμια, Συνέδρια ή σύμμεικτους τόμους. Επιπλέον, διετέλεσε ταμίας της Ένωσης Ελλήνων Συγγραφέων. Δίδαξε Δημιουργική Γραφή στο Τμήμα Επιμόρφωσης Ενηλίκων του Κολεγίου Αθηνών.

Η μετα-μοντερνιστική και μετα-φεμινιστική Ευθυμιάδη μέσα σε μια ατμόσφαιρα κινούμενης άμμου συνταίριαξε τον πεζογραφικό, τον ποιητικό, τον δοκιμιακό, τον ιδεολογικό, τον δοκιμιακό και τον «παραλογοτεχνικό» αστυνομικό λόγο. Η μυθοπλασία της είναι θεμελιωμένη πάνω στον άξονα εγκληματογόνων πράξεων, ενόχων, ερευνών και καταδιώξεων. Ο αναγνώστης παρακολουθεί τα γεγονότα μέσα σε μια ατμόσφαιρα απειλής, προσπαθεί να ανιχνεύσει τα ερμηνευτικά κλειδιά, προκειμένου να ξεκλειδώσει τη συλλογιστική της πορεία. Ειδεχθή και βδελυρά εγκλήματα, ακανθώδεις γρίφοι, δυσεπίλυτα αινίγματα, συνθέτουν το πάζλ των έργων της. Ωστόσο, η βία και η εγκληματικότητα αυτοϋπονομεύονται και προσλαμβάνονται ως φαντασιώσεις των ηρώων. Η Ευθυμιάδη παρωδεί την αστυνομική πλοκή, υπονομεύει το είδος και δανείζεται μόνο τις

---

¹ Το μυθιστόρημα γράφτηκε το 1973 και κυκλοφόρησε για πρώτη φορά το 1975, όπου και έγινε ταινία από τον Τώνη Λυκουρέση. Της επανεκδόσεώς του το 1994 προηγήθηκε μια ακόμα γλωσσική επεξεργασία.

καλοζυγισμένες δόσεις σασπένς, την τρομολαγνεία, τις εκμαυλιστικές προσμίξεις, τις μηχανορραφίες, τις ραδιουργίες, την έννοια της απάτης ή εκείνη της ψευδαλήθειας και τις μυστηριώδεις σκευωρίες, προκειμένου να μην πλήττει η ίδια. Τα ομιχλώδη τοπία με τα ασαφή περιγράμματα σαγηνεύουν τη συγγραφέα. Τα παράνομα παιχνίδια είναι μια μορφή εξέγερσης των ηρώων.

Κάτω από τον μανδύα της αστυνομικής ίντριγκας αναφαίνονται κοινωνικές αποχρώσεις και προβληματισμοί ευρύτερης στόχευσης. Πρόδηλη είναι η διασταύρωση του στοχασμού με την ιστορία, καθώς επίσης και η διαλεκτική σχέση λογοτεχνίας και πολιτικής και η εξέγερση, η θωπεία στο αδηφάγο σύστημα της εποχής, που λειτουργεί ως καθηλωτικό πλαγκτόν. Η συγγραφέας ασκεί κριτική στη βαλτωμένη, γεμάτη ματαιώσεις και υπαρξιακά τέλματα μίζερη ζωή. Η Ευθυμιάδη καταγίνεται με θεματικούς κύκλους που, όπως η ίδια δήλωνε, ερεθίζουν. Φαινόμενα κοινωνικής αναλγησίας, φαύλος ηθικός αμοραλισμός του μογιάλου συνόλου, έκλυση ιδεολογιών, αλτροϋιστική απίσχναση, σήψη και αποσάθρωση του κοινωνικού ιστού, κομπορμισμός, χρησιμοθηρικός υλικός ευδαιμονισμός ως σύμβολο ψυχικής στειρότητας και εξανδραποδιστικός τυχοδιωκτισμός, αποτελούν το θεματολογικό της «οπλοστάσιο». Απ' αυτό δεν απουσιάζουν ο θάνατος, ο έρωτας που δεσμεύει και νοσηματοδοτεί σε μια κενή εποχή και τα άνευ προορισμού ταξίδια που με τις παλινδρομικές τους κινήσεις υπόσχονται ελευθερία.

Η ανθρωπογεωγραφία της, πρόσωπα του επέκεινα, δραματικά χαρακωμένα, με αδιευκρίνιστες προθέσεις, που, ωστόσο, αποπειράονται να αυτοπροσδιοριστούν μέσα από την υπόγεια ετερογνωσία, να καθορίσουν το στίγμα της ύπαρξής τους στη δίνη, στην τρικυμία των μετασχηματισμών μιας κίβδηλης εποχής. Το υπαρξιακά διαμελισμένο και κατακερματισμένο εγώ τους, υπακούοντας στο κέλευσμα του “ένδον σκάπτε”, επιδίδεται σ' ένα ντόμινο δοκιμασιών, σ' έναν αέναο, χιμαιρικό αγώνα ενδοσκόπησης, σφυρηλάτησης της ταυτότητας και σύλληψης του εσώτερου εαυτού. Η Ευθυμιάδη δεν μένει στο εξωτερικό κέλυφος, αλλά εμμένει αγωνιωδώς στην εσωτερική ανατομική χαρτογράφηση και σφυγμομέτρηση των προσώπων, αναζητώντας τις φευγαλέες κινήσεις της ψυχής. Γράφει ψυχολογικό θρίλερ και δίνει την αρμόζουσα προσοχή όχι μόνο στην εξονυχιστική παρουσίαση του ψυχικού βάθους, αλλά και στην πολυπρισματικότητα των χαρακτήρων. Οι ήρωές της περνούν από ποικίλες ψυχολογικές μεταπτώσεις μέχρι τελικά να φτάσουν στην χαμηλόφωνη κάθαρση. Τα έργα της βρίθουν από συναισθηματικούς αναβρασμούς και δαυιλείς θυμικούς στροβιλισμούς. Μια αδέσμευτη μηχαβιοριστική αντίληψη κινεί τα νήματα. Οι αντισυμβατικοί -μα με στέρεη λογική- εκκεντρικοί ενίοτε χαρακτήρες αγωνιούν για το άγνωστο και εμφορούνται από δέος. Δεν ισοπεδώνονται από το μύθο, αλλά δρουν κι αντιδρούν, προσπαθώντας να περιπλανηθούν στις περιπέτειες ενός διεισδυτικότερου και πλατύτερου στοχασμού, που η πραγματικότητα επιθυμεί να ακρωτηριάσει. Κεντρομόλες και φυγόκεντρες δυνάμεις συνιστούν το

προσωπικό τους σύμπαν. Τα μεσοαστικής κυρίως νοοτροπίας δραματικά κι απρόβλεπτα εξελισσόμενα πρόσωπα έρχονται αντιμέτωπα με τη διεγκυστίδα της πολυκύμαντης ζωής, κάτι που απαιτεί ισορροπίες ανάμεσα στην ατομική ουτοπία και τη δράση. Χωρίς ενοχές και δεσμεύσεις και όντας φορείς μιας προσωπικής ηθικής, ακροβατούν ανάμεσα στη διπολική βασιλεία του φευγαλέου του ονείρου και της οδυνήρης πραγματικότητας, της φαντασίας και του ρεαλισμού, του είναι και φαίνεσθαι, που δεν είναι παρά μια ιδιοφυής τακτική να μην αντιληφθεί ο αποδέκτης την επικείμενη ακύρωση. Ήρωες με θερμοκρασία και παλμό, κοσμοπολίτες, υπερβαίνουν τα γηγενή σύνορα, γεφυρώνουν αποστάσεις, εκμηδενίζουν πολιτισμικές διαφορές και συνθέτουν ένα πολύχρωμο μωσαϊκό χαρακτήρων και κοσμοθεωριών που συγκρούονται και συμπλέκονται αδιάκοπα συνθέτοντας ένα εκρηκτικό σύνολο. Εδώ ακριβώς έγκειται η απέκδυση της ελληνικότητας, η οικουμενικότητα της προβληματικής της και ο διεθνιστικός της χαρακτήρας. Συνειδητοποιώντας τον ρου της ζωής, τρέχουν να απαλλαγούν από τις παρεμβάσεις της μνήμης και τα δεσμά του παρελθόντος. Ένα παρελθόν πλατύ κι απέραντο, φορτισμένο με εύθραυστες βεβαιότητες κι ακαθόριστες φιγούρες. Η ερμηνεία του συχνά οδηγεί στην αυθαίρετη εκτίμηση του παρόντος. Τα γυναικεία πρόσωπα διακρίνονται για την επαναστατικότητα και την αυτονομία τους.

Η συγγραφέας δεν διστάζει, μάλιστα, να χρησιμοποιήσει τεχνικές της σάτιρας. Εκείνη της *ασυμφωνίας* προκαλεί τρόμο και σοκ στον αποδέκτη της αφήγησης. Η Ευθυμιάδη χλευάζει τα στερεότυπα μιας κοινωνίας σε παρακμή, εμπαίζει τις υπερεξουσίες του χρήματος, διαπομπεύει τις ανισότητες, στηλιτεύει και καυτηριάζει παραδεδομένες αξίες, αναδεικνύει τα παράδοξα κι ευτράπελα στοιχεία της κοινωνίας και λοιδορεί τα κακώς κείμενα του αδηφάγου πολιτικού συγκείμενου. Απεχθάνεται τον εφησυχασμό και την υπναλέα αδρανοποίηση ως στάση ζωής. Χρησιμοποιεί τεχνικές έκπληξης, που λειτουργούν ως ροΐδειο «ανθυπνωτικόν φάρμακον», προκειμένου να κρατήσει σε πνευματική εγρήγορση τον αποδέκτη. Συχνά, μάλιστα, προκαλεί με τη σύζευξη και τη συμπλοκή ετερόκλητων κι αλλόκοτων όρων, με την πολλαπλότητα των κυμαινόμενων εκδοχών, την ευμεταβλησία των συμβάντων, τα ενδεχόμενα που αιωρούνται. Παίζει με την έννοια του τυχαίου, με το αναπάντεχο τέλος, στο οποίο οδηγεί ο συνδυασμός του αστάθμητου παράγοντα και της εχεφροσύνης. Η Ευθυμιάδη είναι ίσως η πιο ακραιφνής εκπρόσωπος του νιχιλισμού. Αφήνεται στα απρόβλεπτα της διαδρομής, στις υπερβάσεις, ωθούμενη από μια έμφυτη ανάγκη βέβηλης αναίρεσης της παραδεδομένης τάξης. Τα γεγονότα διαδέχονται το ένα τ' άλλο συμπτωματικά κι απρόσμενα και η έκβαση του κάθε σεναρίου στοιχειοθετείται στον αντίποδα του αναμενόμενου. Η αλήθεια είναι σχετική και καθετί περιέχει το σπόρο της ανατροπής. Η απομυθοποίηση είναι το εσωτερικό κίνητρο κάθε βιβλίου που ενσταλάζει στον αναγνώστη τον σπόρο της αμφιβολίας. Η συγγραφέας, όπως εύστοχα σημείωσε η κριτική, αποδομεί το ενιαίο συμπαγές και κατεστημένο όλο και το υποκαθιστά από τη σύλληψη ενός σύμπαντος αυτόνομων και

αλληλοδρώντων πολύτοπων πυρήνων που διαρρηγνύουν προκατασκευασμένες αντιλήψεις για τον κόσμο και τη λειτουργία της μυθιστορηματικής γραφής. Είναι αξιοσημείωτο πως η τεχνική της *υποκρισίας* λαμβάνει μορφή λεκτικής ειρωνείας, αμφισημίας του λόγου, συμβόλου ή αλληγορίας. Χρησιμοποιεί ακόμα και την παρωδία με την αλυσίδα των συναρπαστικών αιφνιδιασμών της ως όχημα για την επίτευξη της στοχοθεσίας της. Αναμφισβήτητα, η Ευθυμιάδη διαθέτει υπόγειο και αιχμηρό χιούμορ. Δημιουργεί μια ιδιότυπη, σχεδόν καρικατουρίστικη περιρρέουσα ατμόσφαιρα, γεμάτη υποδόριο σαρκασμό. Γι' αυτό, άλλωστε, το ύφος της χαρακτηρίζεται ως ετερογενές, νευρώδες, υπαινικτικό, ανάλαφρο, παιγνιώδες, σκωπτικό ή τραγελαφικό.

Η ματιά της άφυλη και ευρηματική. Τα έργα της σφιχτοδεμένα, δίχως ίχνη ακριτομυθίας. Ο λόγος της καλοδουλεμένος, σμιλεμένος, περίτεχνος, καθώς τον τιθασσεύει με επιδέξιους χειρισμούς μαριονετίστα. Τα βιβλία της διαθέτουν σαφήνεια, μεστότητα, πυκνότητα και αλληλουχία νοημάτων. Πάνω σ' έναν σπονδυλωτό μύθο οργανώνει στέρα το υλικό της χωρίς κίνδυνο απεραντολογίας. Οι μελετητές κάνουν αναφορά στη δομημένη με φροντίδα, καλοστημένη, ελκυστική, σφιχτοδεμένη, ευφάνταστη και δαιδαλώδη πλοκή της. Το στυλ της γραφής της κάποτε γίνεται εκκεντρικό και καγχάζον. Τα πάντα διυλίζονται στον ευρυγώνιο, διεισδυτικό μεγεθυντικό της φακό. Η Ευθυμιάδη δεν αφήνει αφηγηματικά χάσματα. Η αφήγησή της είναι άρτια, πλουραλιστική, με εναλλασσόμενη και ζευγαρωτή εναλλαγή, κυμαινόμενη ανάμεσα στην πρωτοπρόσωπη και τριτοπρόσωπη εστίαση. Οι περιγραφές της δυναμικές, η γραφή της πυκνή, ο ρυθμός της ασθματικός, η οπτική της κυνική, η δόμησή της αξιόλογη και η μορφολογική επεξεργασία αξιέπαινη.

Η ιδιάζουσα φυσιογνωμία της προσέφερε πρωτότυπα έργα. Κάθε της πόνημα αποτελεί και μια σιωπηλή διαμαρτυρία, κάθε της συγγραφή εμπερικλείει μια περιπέτεια. Η Νένη Ευθυμιάδη ανανέωσε με τη θεματική και τη γραφή της τη νεότερη ελληνική γραμματεία. Δυστυχώς, έφυγε πρόωρα από τη ζωή νικημένη από την επάρατη νόσο αφήνοντας το δικό της στίγμα στην πνευματική σκηνή. Κατά την επιθυμία της, αποτεφρώθηκε στο Παρίσι και η στάχτη της ρίχτηκε στον ποταμό που διασχίζει την πόλη νύχτα...

Τον Ιούνιο του 2010 έγινε μια πρώτη απόπειρα ταξινόμησης του προσωπικού της αρχείου, που βρισκόταν σε πλήρη αταξία και σύγχυση. Διπλά και τριπλά αντίτυπα, αποκόμματα δίχως βιβλιογραφικές παραπομπές ή άλλο είδους σημειώσεις, που δύσκολα ταυτοποιήθηκαν, διάσπαρτα χειρόγραφα χωρίς ίχνη συνοχής ή σελιδοποίησης, συνθέταν μια ιλιγγιώδη εικόνα. Σαφώς υπάρχει υλικό που λανθάνει, καθώς ο σύντροφός της δεν μας επέτρεψε την προσπέλαση των ηλεκτρονικών της αρχείων, των προσωπικών της σημειώσεων και της επιστολικής - κριτικής αλληλογραφίας με ανθρώπους των γραμμάτων. Το υλικό που συγκεντρώθηκε αναπαράχθηκε και συγκρότησε ένα corpus, το οποίο φυλάσσεται στο ΕΑΤΤ. Καρπός της αρχειοθέτησης το ακόλουθο σχέδιο

βιβλιογραφίας που καλύπτει τη χρονική περίοδο 1973-2015, ελπίζουμε να φανεί χρήσιμο τους ερευνητές.

Α. ΕΡΓΟΓΡΑΦΙΑ

Ι. ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

1. *Εγώ κι εσύ μοιάζουμε λιγάκι*, Δωρικός, 1973, σσ. 141.
2. *Ο κήπος με τα αγάλματα*, Νέα Σύννορα, 1975, σσ. 227 [Επανεκδοση έπειτα από γλωσσική επεξεργασία το 1994, σσ. 204]:
  - i. Κλεάνθης, Φ., - Παπαδοπούλου, Μ., - Σταματίου, Κ., «Βιβλίο. Ο πεζός λόγος», *Τα Νέα* (20.12.1975) 13 [κατάλογος βιβλίων].
  - ii. Ανυπόγραφο, «Λογοτεχνία. Νένη Ευθυμιάδη, *Ο κήπος με τα αγάλματα*», *Ποντίκι* (23.6.1994) 25 [βιβλιοπαρουσίαση]. «NeniEfthimiadi, *The garden of statues*», *Editions Livani. Greek literature* [χωρίςάλλαστοιχεία: βιβλιοπαρουσίαση].
  - iii. Σταυράκη, Άννα, «Συνέντευξη. Νένη Ευθυμιάδη: Η αναζήτηση έχει περάσει σε χέρια κατεστημένα», *Reporter* 98 (16.10.1994) 20-21 [συνέντευξη].
  - iv. Ανυπόγραφο, «Neni Efthymiadi, *The garden of statues*», *Greek literature 1995*, Livani Publishing Organization S.A., χ.τ., 1995 [βιβλιοπαρουσίαση].
3. *Η φωτοβολίδα*, Νέα Σύννορα, 1978, σσ. 191:
  - i. Ραπίτου, Αθηνά, «Νένη Ευθυμιάδη: “Η ζωή μας σφραγίζεται από το νόμο του κέρδους... ένα νέο δρόμο”», *Εξόρμηση της Κυριακής* (11.2.79) 8 [συνέντευξη].
4. *Αθόρυβες μέρες*, Εστία, 1983, σσ. 255:
  - i. Ευθυμιάδη, Νένη, «Kurt Klein», *Hellenic Quarterly* 1 (1983) 39-42 [μετάφραση αυτοτελούς αποσπάσματος από το μυθιστόρημα *Αθόρυβες μέρες*]. «Αθόρυβες μέρες», *Το Δέντρο. Πενήντα νεοελληνικά και ξένα κείμενα* 2 (Νοέμβριος 1983) 33-38 [απόσπασμα από το μυθιστόρημα].
  - ii. Ανυπόγραφο, «Επιλογές. Οι *Αθόρυβες μέρες* της Ν. Ευθυμιάδη», *Επίκαιρα* 804 (29.12.1983-4.1.1984) 132 [βιβλιοπαρουσίαση]. «Επιλογές. Βιβλία. Νένη Ευθυμιάδη, *Αθόρυβες μέρες*», *Ταχυδρόμος* 5 (2.2.1984) 101 [βιβλιοπαρουσίαση]. «Βιβλία. Στην προθήκη. *Αθόρυβες μέρες*», *Εξόρμηση της Κυριακής* (18-19.2.1984) 20 [βιβλιοπαρουσίαση].
  - iii. Μηλιώρη, Πόλυ, «Βιβλίο. *Αθόρυβες ώρες* [sic]», *Πάνθεον* 797 (28.2.84-12.3.84) 56 [βιβλιοπαρουσίαση].
  - iv. Ανυπόγραφο, «Βιβλία. Νένη Ευθυμιάδη, *Αθόρυβες μέρες*», στο: *Εβδομάδα* της εφ. *Το Βήμα της Κυριακής* (4.3.1984) 30 [βιβλιοπαρουσίαση]. «Εξ όνουχος. Νένη Ευθυμιάδη, *Αθόρυβες μέρες*», *Η λέξη. Αφιέρωμα: Ν. Λαπαθιώτης* 33 (Μάρτης-Απρίλης '84) 297 [βιβλιοπαρουσίαση].
  - v. Θαλάσσης, Γιώργος, «Οδηγός βιβλίων. Επιλογή. Πεζογραφία. Πορεία προς την τέλεια ενοχή. Νένη Ευθυμιάδη, *Αθόρυβες μέρες*, Αθήνα, Εστία, 1983», *Διαβάζω. Εμίλ Ζολά* 97 (27.6.1984) 57-58 [βιβλιοκριτική].
  - vi. Κουνενάκη, Πέγκυ, «Βιβλία για το καλοκαίρι. Νένη Ευθυμιάδη, *Αθόρυβες μέρες*, Εστία», *Ταχυδρόμος* 27 (5.7.1984) 88-89 [βιβλιοπαρουσίαση].
  - vii. Γληνού-Βελέντζα, Τιτίκα, «Καινούργια και παλιά βιβλία. Νένη Ευθυμιάδη, *Αθόρυβες μέρες*, Εστία, 1983», *Πολιτιστική* 7-9 (Ιούνιος-Αύγουστος 1984) 18 [βιβλιοκριτική].
  - viii. Κοντολέων, Μάνος, «Βιβλιο-κριτική. Νένη Ευθυμιάδη, *Αθόρυβες μέρες*, Αθήνα, Εστία, 1983», *Αντί* 273 (12 [26].10.1984) 48 [βιβλιοκριτική].
  - ix. Τσακνιάς, Σπύρος, «Το βιβλίο. Πεζογραφία. Νένη Ευθυμιάδη, *Αθόρυβες μέρες*, Μυθιστόρημα, Εστία, 1983», *Γράμματα και τέχνες* 45 (Μάιος-Ιούνιος 1986) 37-38 [κριτικό σημείωμα].

- x. Θαλάσσης, Γιώργος, «Η άρνηση του Λόγου στις *Αθόρυβες μέρες* της Νένης Ευθυμιάδη και το πρόβλημα του φαλλογοκεντρισμού», *Η άρνηση του Λόγου στο ελληνικό μυθιστόρημα μετά το 1974*, Αθήνα, Γνώση, 1992, σσ. 35-59 [μελέτη].
5. *Το χρώμα του μέλλοντος*, Εστία, 1988, σσ. 226:
- i. Ανυπόγραφο, «Η Εβδομάδα. Εκδόσεις. Νένη Ευθυμιάδη, *Το χρώμα του μέλλοντος*, Εστία», *Το Βήμα της Κυριακής* (17.1.1988) 56 [βιβλιοπαρουσίαση].
  - ii. Λαγκαδινός, Νίκος, «Συνέντευξη. Πρόσωπο με πρόσωπο. Η συγγραφέας Νένη Ευθυμιάδη μιλά για τη λογοτεχνία μας και την πνευματικότητα της κοινωνίας μας», *Εξόρμηση της Κυριακής* (13.3.1988) 48 [συνέντευξη με αφορμή την κυκλοφορία του *Το χρώμα του μέλλοντος*].
  - iii. Μενδράκος, Τάκης, «Βιβλίο. Αναζήτηση στίγματος. Νένη Ευθυμιάδη, *Το χρώμα του μέλλοντος*, Μυθιστόρημα, Αθήνα, Εστία, 1988», *Η Αυγή της Κυριακής* (20.3.1988) 21 [βιβλιοκριτική].
  - iv. Ανυπόγραφο, «Η κριτική του βιβλίου. Νένη Ευθυμιάδη, *Το χρώμα του μέλλοντος*, Μυθιστόρημα, Αθήνα, Εστία, 1988», *Σύγχρονη σκέψη* 138 (Απρίλιος 1988)[βιβλιοπαρουσίαση· δεν κατέστη εφικτή η αυτοψία].
  - v. Πέρσης, Θεοδωρής, «Βιβλία. Ένα ταξίδι. *Το χρώμα του μέλλοντος* της Νένης Ευθυμιάδη», *Χρόνος* 10 (11.4.1988) 72 [βιβλιοκριτική].
  - vi. Ανυπόγραφο, «Βιβλίο. Σημειωματάριο προμηθειών. Νένη Ευθυμιάδη, *Το χρώμα του μέλλοντος*», *Ριζοσπάστης* (14.4.1988) 23 [βιβλιοπαρουσίαση].
  - vii. Μηλιώρη, Πόλυ, «Τι τρέχει; Βιβλίο. Ταξίδια και χρώματα. Νένη Ευθυμιάδη, *Το χρώμα του μέλλοντος*», *Πάνθεον* 906 (3.5.88) 14 [βιβλιοπαρουσίαση].
  - viii. Θαλάσσης, Γιώργος, «Βιβλία. Κριτική. Ρεαλισμός και πολυσημία. Νένη Ευθυμιάδη, *Το χρώμα του μέλλοντος*, Αθήνα, Εστία, 1988», *Το Βήμα της Κυριακής* (7.8.1988) 37 [βιβλιοκριτική].
  - ix. Τσαούσης, Κώστας, «Ο κόσμος του βιβλίου. Ένα ταξίδι στην ύπαρξη. Νένη Ευθυμιάδη, *Το χρώμα του μέλλοντος*, Μυθιστόρημα, Εστία», *Έθνος* (21.9.1988) 33 [βιβλιοπαρουσίαση].
  - x. Ντόκας, Νίκος, «Το βιβλίο της εβδομάδας. Με τη μνήμη του μέλλοντος. Νένη Ευθυμιάδη, *Το χρώμα του μέλλοντος*, Εστία», *Κυριακάτικη Ελευθεροτυπία* (2.7.1989) 39 [βιβλιοκριτική].
  - xi. Ανυπόγραφο, «Βιβλίο. Πεζογραφία. Νένη Ευθυμιάδη, *Το χρώμα του μέλλοντος*, Αθήνα, Εστία, 1988», *Αντί* 447 (21.9.1990) 60 [βιβλιοπαρουσίαση].
  - xii. Βασιλείου, Αλέκος, «Κριτική του βιβλίου. Νένη Ευθυμιάδη, *Το χρώμα του μέλλοντος*, Μυθιστόρημα», *Πνευματικές σελίδες* (Μάιος-Ιούνιος 1992) 11 [βιβλιοκριτική].
6. *Τρυφερός θάνατος*, Εστία, 1990, σσ. 256:
- i. Ανυπόγραφο, «Προσανατολισμοί. Σημειωτήριο. Τα αξιομνημόνευτα βιβλία», *Ευθύνη* 240 (1991) 680 [βιβλιοκριτική].
  - ii. Τσαούσης, Κώστας, «Ο κόσμος του βιβλίου. Μια ιστορία θανάτων με αγωνία και ποίηση. Νένη Ευθυμιάδη, *Τρυφερός θάνατος*, Μυθιστόρημα, Εστία», *Έθνος* (30.1.1991) 34 [βιβλιοπαρουσίαση].
  - iii. Ιατρόπουλος, Δημήτρης, «Βιβλίο κριτική. Με έντονη πλοκή. Νένη Ευθυμιάδη, *Τρυφερός θάνατος*», *Εικόνες* 329 (20.2.91) 118 [βιβλιοπαρουσίαση].
  - iv. Ντόκας, Νίκος, «Εκδόσεις. Το βιβλίο της εβδομάδας. Η Νένη Ευθυμιάδη με το νέο της μυθιστόρημα [*Τρυφερός θάνατος*] οργανώνει την καταστροφική διαδικασία μιας διάλυσης μύθων και μυθοποιών μέσω συνεχών αυτοαναιρέσεων. Η διαδικασία της απεμπλοκής», *Κυριακάτικη Ελευθεροτυπία* (10.3.1991) 47/XVII [βιβλιοπαρουσίαση].
  - v. Κούρτοβικ, Δημοσθένης, «Βιβλίο. Κριτική. Ο θάνατος του ανύπαρκτου. Νένη Ευθυμιάδη, *Τρυφερός θάνατος*, Μυθιστόρημα, Αθήνα, Εστία, 1990», *Ελευθεροτυπία* (27.3.1991) 30 [βιβλιοκριτική].

- vi. Παπαγεωργίου, Χρίστος, «Οδηγός βιβλίων. Επιλογή. Πεζογραφία. Τοπίο βιολογικού και πνευματικού θανάτου. Νένη Ευθυμιάδη, *Ο τρυφερός θάνατος*, Αθήνα, Εστία, 1990», *Διαβάζω. Η πολιτική γελοιογραφία* 268 (24.7.1991) 128-130 [βιβλιοκριτική].
- vii. Μπακουνάκης, Νίκος, «Προτάσεις. Βιβλία. Πεζογραφική έκρηξη», *MarieClaire* 33 (Αύγουστος 1991) 188-189 [βιβλιοπαρουσίαση].
- viii. Ευθυμιάδη, Νένη, «Εξ όνυχος. *Τρυφερός θάνατος*», *Η λέξη* 105 (Σεπτέμβρης – Οκτώβρης '91) 696 [απόσπασμα από το μυθιστόρημα].
- ix. Μενδράκος, Τάκης, «Βιβλίο. Ποια είναι η αλήθεια; Νένη Ευθυμιάδη, *Τρυφερός θάνατος*, Αθήνα, Εστία, 1990», *Αντί* 479 (15.11.1991) 63-64 [βιβλιοκριτική].
- x. Ανυπόγραφο, «Το Βιβλιοπωλείο παρά πέντε αναρωτιέται: Πόσα βιβλία διαβάσατε αυτό το χρόνο; Και παίρνει το θάρρος να κάνει 109 προτάσεις βιβλίων. № 86: Νένη Ευθυμιάδη, *Τρυφερός θάνατος*, Μυθιστόρημα, Εστία», στο: *Έμυλον* 35 της εφ. *Κυριακάτικη Ελευθεροτυπία* (8.12.1991) [βιβλιοπαρουσίαση].
- xi. Χαρτουλάρη, Μικέλα, «1991. Βιβλία της χρονιάς. Εμείς διαβάσαμε εκείνους. Κι εκείνοι... άλλους», *Τα Νέα* (13.12.1991) 12/44-13/45 [βιβλιοπαρουσίαση].
- xii. Τσατσούλης, Δημήτρης, «Βιβλία. Περι-γράφοντας τον θάνατο. Νένη Ευθυμιάδη, *Ο τρυφερός θάνατος*, Αθήνα, Εστία, 1991», στο: *Νέες Εποχές* της εφ. *Το Βήμα* (26.1.1992) 8/28 [βιβλιοκριτική].
- xiii. Τσατσούλης, Δημήτρης, «Το βιβλίο. Το κείμενο που σκοτώνει: Μια ανάγνωση των αφηγηματικών τεχνικών του έργου της Νένης Ευθυμιάδη *Τρυφερός θάνατος*», *άλεβεβάν· έρευνάν* 5-6 (Οκτώβριος 1992) 117-130 [δοκίμιο αφηγηματολογίας].
- xiv. Ανυπόγραφο, «Βιβλίο. Μια σχέση για δύο... Νένη Ευθυμιάδη, *Τρυφερός θάνατος*, Εστία», *Τηλέραμα* 925 (26.11-2.12.1994) 102-103 [βιβλιοπαρουσίαση].
- xv. Τσατσούλης, Δημήτρης, «Το κείμενο που σκοτώνει: Μια ανάγνωση των αφηγηματικών τεχνικών του έργου της Νένης Ευθυμιάδη *Τρυφερός θάνατος*», *Η περιπέτεια της αφήγησης. Δοκίμια αφηγηματολογίας για την ελληνική και ξένη πεζογραφία*, Αθήνα, Ελληνικά Γράμματα, 1997, σσ. 125-152 [δοκίμιο αφηγηματολογίας].

7. *Οι πολίτες της σιωπής*, Καστανιώτης, 1993, σσ. 239:

- i. Τσατσούλης, Δημήτρης, «Προσεχώς: *Οι πολίτες της σιωπής*», *Βήτα* 0 (Απρίλιος 1993) 92-93 [βιβλιοπαρουσίαση με στοιχεία από μια συζήτηση με τη Νένη Ευθυμιάδη].
- ii. Χαρτουλάρη, Μικέλα, «Συνέντευξη. Νένη Ευθυμιάδη: Κόντρα στον... τρομονόμο», στο: *Πανόραμα. Λογοτεχνία* της εφ. *Τα Νέα* (19.7.1993) 11/59 [βιβλιοπαρουσίαση & συνέντευξη].
- iii. Γ. Γ. [= Γ. Γαλάντης], «Από τα καλύτερα της χρονιάς: Νένη Ευθυμιάδη, *Οι πολίτες της σιωπής*, Αθήνα, Καστανιώτης, 1993», *Διαβάζω. Αφιέρωμα: 600 βιβλία 90 εκδοτών (Α' εξάμηνο 1993)*, επιμέλεια Ηρακλής Παπαλέξης, 316 (21.7.1993) 32 [βιβλιοπαρουσίαση].
- iv. Ανυπόγραφο, «Ανθολόγιο. Βιβλίο. Νένη Ευθυμιάδη, *Οι πολίτες της σιωπής*, Καστανιώτης», στο: *Το άλλο Βήμα* της εφ. *Το Βήμα της Κυριακής* (25.7.1993) 15/43 [βιβλιοπαρουσίαση].
- v. Παραγιουδάκη, Ελ., «Καλλιτεχνικά. Μυθιστόρημα. *Οι πολίτες της σιωπής*», *Νίκη* (26.7.1993) 39 [βιβλιοπαρουσίαση].
- vi. Ανυπόγραφο, «Νένη Ευθυμιάδη, *Οι πολίτες της σιωπής*, Μυθιστόρημα», *Αντί* 527-528 (30.7.1993).
- vii. Δασκαλόπουλος, Δημήτρης, «Βιβλίο. Περί τρομοκρατίας. Νένη Ευθυμιάδη, *Οι πολίτες της σιωπής*, Μυθιστόρημα, Αθήνα, Καστανιώτης, 1993», στο: *Πανόραμα* της εφ. *Τα Νέα* (3.8.1993) 4 [βιβλιοκριτική].
- viii. Βασιλάκου, Αγγελική, «Ν. Ευθυμιάδη - Ζ. Ζατέλη. Τρομοκράτες... και λύκοι», *Ένα* 32(4.8.93) 73-74 [βιβλιοκριτική].

- ix. Χατζηβασιλείου, Βαγγέλης, «Ο απρόβλεπτος κύκλος της τρομοκρατίας. *Οι πολίτες της σιωπής* και η... Νένη Ευθυμιάδη στον εκρηκτικό και συνάμα απρόβλεπτο κόσμο της τρομοκρατίας», στο: *Τέχνης έργα* της εφ. *Ελευθεροτυπία* (25.8.1993) 7/27 [βιβλιοκριτική].
- x. Ιακωβίδης, Βίκτωρ, «Νένη Ευθυμιάδη, *Οι πολίτες της σιωπής*, Μυθιστόρημα, Καστανιώτης», *Ταχυδρόμος* 36 (8.9.1993) 107 [βιβλιοπαρουσίαση].
- xi. Φάις, Μισέλ, «Η ζωή μας. Βιβλίο. *Οι πολίτες της σιωπής* το νέο μυθιστόρημα της Νένης Ευθυμιάδου με θέμα που ...καίει! Ο μύθος που ανοίγει τον φάκελο... τρομοκρατία! Ένα πολιτικό θρίλερ με μια ανώνυμη ολιγομελή ομάδα που θέλει να... τινάζει στον αέρα μια πολυκατοικία!», *Ελεύθερος τύπος της Κυριακής* (12.9.1993) [βιβλιοκριτική].
- xii. Ανυπόγραφο, «Νένη Ευθυμιάδη, *Οι πολίτες της σιωπής*, Μυθιστόρημα», *Αντί* 534 (1-7.10.1993).
- xiii. Βλαχοπούλου, Μαρία, «Τέχνες-Γράμματα. Συνέντευξη. Νένη Ευθυμιάδη: Όταν η τρομοκρατία εμπνέει τη λογοτεχνία. *Οι πολίτες της σιωπής*, το νέο της μυθιστόρημα», *Ελευθεροτυπία* (4.10.1993) 58 [συνέντευξη].
- xiv. Ανυπόγραφο, «Νένη Ευθυμιάδη, *Οι πολίτες της σιωπής*, Μυθιστόρημα», *Αντί* 535 (8-14.10.1993)&536 (15.10.1993)& 537 (29.10.1993) [βιβλιοπαρουσίαση].
- xv. Παπαλέξης, Ηρακλής, «Συνέντευξη. Νένη Ευθυμιάδη: *Οι πολίτες της σιωπής*», *Διαβάζω. Εθνικισμός* 322 (10.11.93) 23-26 [συνέντευξη].
- xvi. Τράτσα, Μάχη, «Λογοτεχνία. Έξι γυναίκες στη γραφομηχανή. Νένη Ευθυμιάδη, *Οι πολίτες της σιωπής*», *Ταχυδρόμος* 47 (24.11.1993) 34-39 [ρεπορτάζ].
- xvii. Χαρτουλάρη, Μικέλα, «Αφιέρωμα: Βιβλία για τις γιορτές», στο: *Πανόραμα* της εφ. *Τα Νέα* (4.12.1993) 11/39 [βιβλίο με απήχηση το 1993].
- xviii. Σαμαρά, Ζωή, «Η αλήθεια ως ψευδαίσθηση και *Οι πολίτες της σιωπής*», στο: Société des études néo-helleniques, *Revue des études néo-helleniques*, Paris-Athènes, Daedalus, 1994 III/2, σσ. 215-225 [μελέτη].
- xix. Τσατσούλης, Δημήτρης, «Βιβλίο. Η τρομοκρατία των συμβολικών ανατροπών. Νένη Ευθυμιάδη, *Οι πολίτες της σιωπής*, Αθήνα, Καστανιώτης, 1993», *Αντί* 542 (7.1.1994) 63-64 [βιβλιοκριτική].
- xx. Χαρτουλάρη, Μικέλα, «Γυναικεία Λογοτεχνία. Αφιέρωμα. Αυτές οι κυρίες τους κέρδισαν όλους. Μήνυμα αόρατο από τους αναγνώστες», στο: *Πανόραμα* της εφ. *Τα Νέα* (8.1.1994) 11/35, 14/38 [συζήτηση].
- xxi. Παπαγεωργίου, Χρίστος, «Βιβλίο. Η πρωτογενής διάκριση. Νένη Ευθυμιάδη, *Οι πολίτες της σιωπής*, Μυθιστόρημα, Καστανιώτης», *Κυριακάτικη Αυγή* (9.1.1994) 32 [βιβλιοκριτική].
- xxii. Φραγκόπουλος, Θ. Δ., «Η κριτική του βιβλίου. Νένη Ευθυμιάδη, *Οι πολίτες της σιωπής*, Μυθιστόρημα, Καστανιώτης», *Σύγχρονη σκέψη* 183 (Ιανουάριος-Φεβρουάριος 1994) 5 [βιβλιοκριτική].
- xxiii. Μενδράκος, Τάκης, «Homocreator. Βιβλίο. Με την τεχνική της αναίρεσης. Νένη Ευθυμιάδη, *Οι πολίτες της σιωπής*, Μυθιστόρημα, Αθήνα, Καστανιώτης, 1993», *D&ASpirit. Το πολυπεριοδικό* 5 (Φεβρουάριος 1994) 87 [βιβλιοπαρουσίαση].
- xxiv. Σαμαρά, Ζωή, «Οδηγός βιβλίων. Επιλογή. Πεζογραφία. Νένη Ευθυμιάδη, *Οι πολίτες της σιωπής*, Αθήνα, Καστανιώτης, 1993», *Διαβάζω. Ο ήχος της εικόνας* 329 (16.2.94) 41-42 [βιβλιοκριτική].
- xxv. Τσατσούλης, Δημήτρης, «Βιβλία. Οι εκδοχές της σιωπής. Νένη Ευθυμιάδη, *Οι πολίτες της σιωπής*, Μυθιστόρημα, Αθήνα, Καστανιώτης, 1993», στο: *Νέες Εποχές* της εφ. *Το Βήμα* (20.2.1994) 6/40 [βιβλιοκριτική].
- xxvi. [Χρονάς, Γιώργος], «Βιβλία. Νένη Ευθυμιάδη, *Οι πολίτες της σιωπής*. Μυθιστόρημα, Αθήνα, Καστανιώτης, 1993», *Οδός Πανός. Αφιέρωμα: Οι Αυτόχειρες* 72 (Μάρτιος-Απρίλιος 1994) 99 [βιβλιοκριτική].
- xxvii. Διαμαντοπούλου, Τίτσα, «Βιβλίο-παρουσίαση. Νένη Ευθυμιάδη, *Οι πολίτες της σιωπής*, Καστανιώτης, 1993», *Ομπρέλα. Γράμματα, τέχνες, πολιτισμός. Αφιέρωμα: Η μοναξιά σε ποιητές του αιώνα μας* 23-24 (Απρίλιος 1994) 76 [βιβλιοπαρουσίαση].

- xxviii. Μπακουνάκης, Νίκος, «Ιδέες. Βιβλία. Εννιά γυναίκες, εννιά κόσμοι», *MarieClaire*69(Αύγουστος 1994) 170-171[βιβλιοπαρουσίαση].
- xxix. Ευθυμιάδη, Νένη, *Icittadinidelsilenzio*, Μυθιστόρημα, μτφ. Maurizio De Rosa, Milano, Grocetti Editore, 2000, σσ. 217 [μετάφραση].
- xxx. Πιτσίνι, Ντ., «Οι πολίτες της σιωπής, Αθήνα, Καστανιώτης, 1993», *Famiglia Christiana* (Σεπτέμβριος 2000) [βιβλιοπαρουσίαση· δεν κατέστη εφικτή η αυτοψία].
- xxxι. Ανυπόγραφο, «Βραχυγραφίες. Οι πολίτες της σιωπής στα ιταλικά», *Διαβάζω. Μορφές του υπερρεαλισμού* 412 (Νοέμβριος 2000) 15.
- xxxii. Σαμαρά, Ζωή, - Σιβετίδου, Αφροδίτη, «Διαφορότητα και μυθοπλασία στην πεζογραφία της Νένης Ευθυμιάδη (Οι πολίτες της σιωπής)», *Β' Συνέδριο Λογοτεχνίας της Π.Α.Π.Ο.Κ.* (Δεκέμβριος 2000) 1-13 [ανακοίνωση].
- xxxiii. Τσατσούλης, Δημήτρης, «Η τρομοκρατία των συμβολικών ανατροπών. Νένη Ευθυμιάδη, *Οι πολίτες της σιωπής*, Αθήνα, Καστανιώτης, 1993», *Αψοφητί... Κριτικές προσεγγίσεις ελληνικής πεζογραφίας (1990-2000)*, Αθήνα, Ελληνικά Γράμματα, 2001, σσ. 161-163 [κριτική προσέγγιση].
- xxxiv. Καλογνώμης, Άκης, «Η “άλλη” πραγματικότητα στους *Πολίτες της σιωπής* της Νένης Ευθυμιάδη», *Διαβάζω. Η ετερότητα στην ελληνική λογοτεχνία* 417 (Απρίλιος 2001) 120-126[μελέτη].
- xxxv. Χαρτουλάρη, Μικέλα, - Φαλίδα, Έφη, «Από τους “Δαίμονες” ως τη 17 Νοέμβρη. Νένη Ευθυμιάδη, *Οι πολίτες της σιωπής*, Αθήνα, Καστανιώτης, 1993», στο: *Βιβλιοδρόμιο* της εφ. *Τα Νέα* (10-11.8.2002) 6/58-7/59 [βιβλιοπαρουσίαση].
- xxxvi. Κούρτοβικ, Δημοσθένης, «Κριτική. Η τρομοκρατία στην ελληνική λογοτεχνία. Τα σάπια μήλα του Νοέμβρη», στο: *Βιβλιοδρόμιο* της εφ. *Τα Νέα* (14-15.9.2002) 4/32-5/65 [βιβλιοκριτική].
- xxxvii. Σαμαρά, Ζωή, - Παρεμβάσεις Αφρ. Σιβετίδου [ΑΣ] και Νένης Ευθυμιάδη [NE], «Διαφορότητα και μυθοπλασία», *Νέα πορεία* 593-595/247 (Ιούλιος-Σεπτέμβριος 2004) 197 -206 [δοκίμιο].
- xxxviii. Κούρτοβικ, Δημοσθένης, «Κριτική. Στο βασίλειο της κόκκινης Φλώρας. Άρης Μαραγκόπουλος, *Η μανία με την άνοιξη*», στο: *Βιβλιοδρόμιο* της εφ. *Τα Νέα* (10-11.3.2007) 8-9 [βιβλιοκριτική: συνοπτική αναφορά στην τρομοκρατία της NE].
- xxxix. Τσαούσης, Κ. Ι., «Βιβλίο. Μια περίπτωση τρομοκρατίας... Νένη Ευθυμιάδη, *Οι πολίτες της σιωπής*, Μυθιστόρημα, Καστανιώτης», *Έθνος*[βιβλιοπαρουσίαση· δεν κατέστη εφικτή η αυτοψία].
- xl. Piccini, Daniele, «La Biblioteca di famiglia. Riconquistare la grammatical della propria identita segreta. *I cittadini del silenzio* di Neni Eftimiadi»[βιβλιοπαρουσίαση· δενκατέστηεφικτήηαυτοψία].

8. *Η πόλη των γλάρων*, Καστανιώτης, 1997, σσ. 275:

- i. Ρουμπούλα, Δήμητρα, «Βιβλίο. Νένη Ευθυμιάδη, Ταξίδι στην περιπέτεια. Με πολλούς ήρωες και θέματα επίκαιρα και καινά *Η πόλη των γλάρων* είναι το “αγαπημένο” της μυθιστόρημα», *Έθνος* (18.6.1997) 40 [βιβλιοπαρουσίαση].
- ii. Σαμαρά, Ζωή, «Τριάντα τρεις αφηγήσεις μοιρασμένες σε τρεις ήρωες και οκτώ κομπάρσους, με ονόματα όπως Τζον, Ελεν, Φρεντ, Μαξ. Παρωδία κοσμοπολίτικου μυθιστορήματος; Πλάνη ή περιπλάνηση; “Αλ” όπως Άλλος. Νένη Ευθυμιάδη, *Η πόλη των γλάρων*, Καστανιώτης, 1997», στο: *Βιβλία-Μυθιστόρημα* της εφ. *Το Βήμα της Κυριακής* (20.7.1997) 5 [βιβλιοκριτική].
- iii. Λουκάκης, Μάνος, «Βιβλία σε κρίση. Ο αναγνώστης χτυπάει πάντα δύο φορές!», *Μετρό* 22 (Αύγουστος 1997) 180 [βιβλιοπαρουσίαση].
- iv. Βασιλειάδου, Τέα, «Συνέντευξη. Νένη Ευθυμιάδη: “Η ζωή δεν έχει κομπάρσους”», στο: *Έργα & Ιδέες* της εφ. *Επενδυτής* (2-3.8.1997) 9/29 συνέντευξη].
- v. Ανυπόγραφο, «Νένη Ευθυμιάδη, *Η πόλη των γλάρων*», *Εθνoshopping*23 (Φθινόπωρο 1997) 18 [βιβλιοπαρουσίαση].

- vi. Μενδράκος, Τάκης, «Βιβλίο. Στο παιχνίδι της αναίρεσης. Νένη Ευθυμιάδη, *Η πόλη των γλάρων*, Μυθιστόρημα, Καστανιώτης, 1997», *Η κυριακάτικη Αυγή* (14.9.97) 35 [βιβλιοκριτική].
- vii. Θεοδοσοπούλου, Μ., «Αντί-αναγνώσεις διεθνικών προδιαγραφών. Ν. Ευθυμιάδη, *Η πόλη των γλάρων*, Αθήνα, Καστανιώτης, 1997», *Αντί* 645 (10.10.1997) 61-62 [βιβλιοκριτική].
- viii. Τσατσούλης, Δημήτρης, «Κριτική. Ελληνική πεζογραφία. Ανάδραση πολύτροπων πυρήνων. Ένα μυθιστόρημα αστυνομικής υφής και ταυτόχρονα ένα παίγνιο της ίδιας της γραφής με τα υλικά της. Νένη Ευθυμιάδη, *Η πόλη των γλάρων*. Μυθιστόρημα, Αθήνα, Καστανιώτης, 1997», *Διαβάζω* 379 (Νοέμβριος 1997) 141-143 [βιβλιοκριτική].
- ix. Ανυπόγραφο, «Βιβλία. Εκδόσεις Καστανιώτη. Η σύγχρονη εκδοτική παρουσία στα Ελληνικά Γράμματα σε όλα τα βιβλιοπωλεία. Νένη Ευθυμιάδη, *Η πόλη των γλάρων*, Μυθιστόρημα», στο: *Το άλλο Βήμα* της εφ. *Το Βήμα της Κυριακής* (9.11.1997) 6/22 [βιβλιοπαρουσίαση].
- x. Βασιλειάδου, Τέα, «Βιβλίο. Εκδόσεις. Νένη Ευθυμιάδη, *Η πόλη των γλάρων*, Αθήνα, Καστανιώτης, 1997», στο: *Έργα & Ιδέες* της εφ. *Επενδυτής* (1-2.12.1997) 8/34 [βιβλιοκριτική].
- xi. Αθανασόπουλος, Βαγγέλης, - Ζήρας, Αλέξης, - Κοτζιά, Ελισάβετ, - Φάις Μισέλ, - Χατζηβασιλείου, Βαγγέλης, «Το θέμα του μήνα: Λογοτεχνικά βραβεία 1997. Ένας θεσμός με ανοιχτά χαρτιά (μυθιστόρημα)» *Διαβάζω. Λογοτεχνικά βραβεία 1997* 386 (Ιούνιος 1998) 49-51 [κατάλογος βραβείων].
- xii. Τσατσούλης, Δημήτρης, «Ανάδραση πολύτροπων πυρήνων. Νένη Ευθυμιάδη, *Η πόλη των Γλάρων*, Μυθιστόρημα, Αθήνα, Καστανιώτης, 1997», *Αποφητί... Κριτικές προσεγγίσεις ελληνικής πεζογραφίας (1990-2000)*, Αθήνα, Ελληνικά Γράμματα, 2001, σσ. 164-168 [κριτική προσέγγιση].

9. *Οι τυχολιόκτες*, Ελληνικά Γράμματα, 2000, σσ. 290:

- i. Φαλίδα, Έφη, «Ρεπορτάζ. Θρίλερ με διλήμματα. Νένη Ευθυμιάδη, *Οι τυχολιόκτες*», στο: *Πανόραμα* της εφ. *Τα Νέα* (25.10.2000) 3/31 [βιβλιοπαρουσίαση & συνέντευξη].
- ii. Ρουμπούλα, Δήμητρα, «4 παλιοί ληστές και ο αρχηγός. Νένη Ευθυμιάδη: *Οι τυχολιόκτες*, τιτλοφορείται το νέο μυθιστόρημα της κυρίας του ελληνικού θρίλερ», *Έθνος* (2.12.2000) [βιβλιοπαρουσίαση].
- iii. Σαμαρά, Ζωή, «Βιβλία. Λογοτεχνία. Μοιραίοι τυχολιόκτες. Νένη Ευθυμιάδη, *Οι τυχολιόκτες*, Ελληνικά Γράμματα, 2000», στο: *Το άλλο Βήμα* της εφ. *Το Βήμα της Κυριακής* (3.12.2000) 8-9 [βιβλιοκριτική].
- iv. Γκίκα, Ελένη, «Βιβλίο-παρουσίαση. Παράνομοι αστοί. Την ιστορία τεσσάρων πρώην ληστών αφηγείται στο νέο της μυθιστόρημα *Οι τυχολιόκτες* η Νένη Ευθυμιάδη», στο: *Πάμε Αθήνα* της εφ. *Έθνος* 35 (7-13.12.2000) 38 [βιβλιοπαρουσίαση].
- v. Κ. Κ. Β., «Νένη Ευθυμιάδη, *Οι τυχολιόκτες*, Ελληνικά Γράμματα», στη: *Βιβλιοθήκη* της εφ. *Ελευθεροτυπία* (8.12.2000) 23 [βιβλιοπαρουσίαση].
- vi. Χατζηβασιλείου, Βαγγέλης, «Ελληνική λογοτεχνία. Ένας πολύμορφος κόσμος. Νένη Ευθυμιάδη, *Οι τυχολιόκτες*, Ελληνικά Γράμματα», στη: *Βιβλιοθήκη* της εφ. *Ελευθεροτυπία* (15.12.2000) 12-13 [βιβλιοκριτική].
- vii. Χατζηβασιλείου, Βαγγέλης, «Τυπογραφείο. Υπαρξιακό θρίλερ. Το καινούργιο μυθιστόρημα της Νένης Ευθυμιάδη *Οι τυχολιόκτες* (Ελληνικά Γράμματα) χρησιμοποιεί τα μοτίβα της ιστορίας μυστηρίου για να συμπλέξει το σασπένς γύρω από το γεγονός ενός προαναγγελθέντος θανάτου με τις βιογραφίες πέντε παλαιών συντρόφων, στο: *Art& θεάματα* της εφ. *Κυριακάτικη* (10.12.2000) 20 [βιβλιοπαρουσίαση].
- viii. Ρουμπούλα, Δήμητρα, «10 ερωτήσεις στην Νένη Ευθυμιάδη», *Έθνος* (22.12.2000) 65 [συνέντευξη].
- ix. Χουζούρη, Έλενα, «Ένα φλερτ με εξωσυμβατικές, εξωθεσμικές όψεις της κοινωνίας. Ανάμεσα στην πραγματικότητα και τη φαντασίωση. Νένη Ευθυμιάδη, *Οι τυχολιόκτες*, Ελληνικά Γράμματα», στη: *Βιβλιοθήκη* της εφ. *Ελευθεροτυπία* (5.1.2001) 5 [βιβλιοκριτική].

- x. Παπαγιώργης, Κωστής, «alter Βιβλίο. Νένη Ευθυμιάδη, *Οι τυχολιόκτες*», *Αθηνόραμα* 39 (19-25.1.2001) 190 [βιβλιοπαρουσίαση].
- xi. Κάργας, Βασίλης, «Πολιτισμός. Συνέντευξη. Η συγγραφέας Νένη Ευθυμιάδη μιλάει στον “Α” για το νέο της βιβλίο, *Οι τυχολιόκτες*. “Έχουμε παραλύσει από τον ανελέητο νεοσυντηρητισμό”», *Αγγελιοφόρος. Η εφημερίδα της Μακεδονίας* (20.1.2001) 24-25 [συνέντευξη].
- xii. Γαλάντης, Γιώργος, «Αναγνώσματα. Σκέψεις του Γιώργου Γαλάντη για το μυθιστόρημα της συγγραφέας [sic.] *Οι τυχολιόκτες*. Παιχνίδι... σκέψης με πολυσήμαντες διαστάσεις», επιμ. Κώστια Κοντολέων, *Αδέσμευτος της Κυριακής* (21.1.2001) 27-28, 37 [βιβλιοκριτική & συνέντευξη].
- xiii. Κάργας, Βασίλης, «Βιβλίο. Νέες εκδόσεις. Συναντήσεις με τη συγγραφέα Νένη Ευθυμιάδη: “Οι επαναστάτες έχουν πια πεθάνει...”», *icona* 13 (Φεβρουάριος 2001) 91 [συνέντευξη].
- xiv. Kalimeris, Kostas, «Recent Publications. Novels. Passivity Jeers at Action. Neni Efthymiadi, *The Adventurers*, Athens, Ellinika Grammata, 2000», *Ithaca. Books from Greece* 9 (May-June 2001) 35 [βιβλιοπαρουσίαση].
- xv. B. E., «Neni Efthymiadi, *E Tihodioktes (The Adventures)*, Athens, Ellinika Grammata, 2000», trans. Yannis. Goumas, *Hellenic Quarterly. A review of Greek social, economic and cultural life* 9 (Summer 2001) 76 [βιβλιοπαρουσίαση].
- xvi. Καλημέρης, Κώστας, «Ελληνική πεζογραφία. Ψεύτικη αλήθεια ή αληθινό ψέμα; Νένη Ευθυμιάδη, *Οι τυχολιόκτες*, Αθήνα, Ελληνικά Γράμματα, 2000», *Διαβάζω. Ιστορία της νεοελληνικής λογοτεχνικής κριτικής* 419 (Ιούνιος 2001) 56-58 [βιβλιοκριτική & σε α' πρόσωπο γράφει η Ν. Ε. για το μυθιστόρημα].
- xvii. Καλογνώμης, Άκης, «Βιβλίο. *Οι τυχολιόκτες* ένα μυθιστόρημα όχι απλώς αστυνομικό. Νένη Ευθυμιάδη, *Οι τυχολιόκτες*, Ελληνικά Γράμματα, 2000», επιμ. Π. Μπουκαλας, *Η Καθημερινή* (28.8.2001) 14 [βιβλιοκριτική].
- xviii. Δήμου, Αλεξάνδρα, «Βιβλίο-Κριτική: *Οι τυχολιόκτες* της Νένης Ευθυμιάδη», *Ραδιοτηλεόραση* 1646 (1-7.9.2001) 89 [βιβλιοπαρουσίαση].
- xix. Efthymiadi, N., «*The Adventures*», μτφ. Klety Sotiriadou, στο: [Connolly, D.], *Greek writers Today. An Anthology*, τόμ. I., Athens, Hellenic Authors Society, [2003], σσ. 83-86 [απόσπασμα από το μυθιστόρημα].
- xx. Ανυπόγραφο, «Λογοτεχνία. *Τυχολιόκτες* από τη Νένη Ευθυμιάδη», [βιβλιοπαρουσίαση χωρίς άλλα στοιχεία].

10. *Εγώ και ο Μαγγελάνος*, Κέδρος, 2005, σσ. 320:

- i. Γιαρίμογλου, Κλέλια (επιμ.), «Ελληνική λογοτεχνία. Νένη Ευθυμιάδη, *Εγώ και ο Μαγγελάνος*, Κέδρος», στο: *200 βιβλία για την... άμμο* της εφ. *Έθνος* (Καλοκαίρι 2005) 13 [βιβλιοπαρουσίαση].
- ii. Μπακουνάκης, Νίκος (επιμ.), «Προθήκες. Μυθιστόρημα. Νένη Ευθυμιάδη, *Εγώ και ο Μαγγελάνος*, Κέδρος», στο: *Βιβλία* της εφ. *Το Βήμα της Κυριακής* (19.6.2005) 7/47 [βιβλιοπαρουσίαση].
- iii. Σκαλίδη, Σταυρούλα, «Συνέντευξη. Νένη Ευθυμιάδη: “Το άπιαστο της Ιστορίας θέλω να θίξω”. Με αφορμή το τελευταίο της μυθιστόρημα *Εγώ και ο Μαγγελάνος*», στο: *Το ένθετο για το βιβλίο* της εφ. *Φιλολογική βραδυνή* (25.6.2005) 28-29 [συνέντευξη].
- iv. Ευθυμιάδη, Νένη, «*Εγώ και ο Μαγγελάνος*, Κέδρος, 2005», *Η λέξη* 185 (Ιούλιος-Σεπτέμβριος 2005) 397 [απόσπασμα από το μυθιστόρημα].
- v. Χατζηβασιλείου, Βαγγέλης, «Ελληνική πεζογραφία. Ένα πολυτάραχο τοπίο. Νένη Ευθυμιάδη, *Εγώ και ο Μαγγελάνος*, Κέδρος», στη: *Βιβλιοθήκη. Βιβλία για το καλοκαίρι* της εφ. *Ελευθεροτυπία* (8.7.2005) 4-5 [βιβλιοπαρουσίαση].

- vi. Γκίκα, Ελένη, «Βιβλίο-Κριτική. Δοκίμιο περί της ψυχής με δόσεις θρίλερ. Νένη Ευθυμιάδη, *Εγώ και ο Μαγγελάνος*, Κέδρος», *Έθνος άουτ της Κυριακής* (10-16.7.2005) 12-13 [βιβλιοκριτική].
- vii. Ανυπόγραφο, «Νένη Ευθυμιάδη, *Εγώ και ο Μαγγελάνος*, Αθήνα, Κέδρος, 2005», *Εξπρές* (17.7.2005) [βιβλιοπαρουσίαση].
- viii. Χρονόπουλος, Φώτης, «Βιβλίο-παρουσίαση. Απροσδόκητη εξέλιξη. Νένη Ευθυμιάδη, *Εγώ και ο Μαγγελάνος*, Κέδρος», στο: *Πολιτιστικό ένθετοheart* της εφ. *Τύπος της Κυριακής* (7-13.8.2005) 22[βιβλιοπαρουσίαση].
- ix. Χατζηβασιλείου, Βαγγέλης, «Τυπογραφείο. Επικίνδυνη συνάντηση στο Παρίσι. Ένας συγγραφέας ιστοριών τρόμου, ένας πολιτικός δοκιμογράφος και μια γυναίκα που λατρεύει το χρήμα συναντιούνται στο Παρίσι για να ζήσουν εκεί μια μεγάλη περιπέτεια. Νένη Ευθυμιάδη, *Εγώ και ο Μαγγελάνος*»,στο: *Η τέχνη της ζωής* 195 της εφ. *Κυριακάτικη Ελευθεροτυπία* (14.8.2005) 28 [βιβλιοκριτική].
- x. Σαμαρά, Ζωή, «Μυθιστόρημα. Χρωματιστή σκόνη στα σύννεφα. Ένας δοκιμογράφος αναμετρείται με τις ενοχές του και την αληθινή ζωή. Νένη Ευθυμιάδη, *Εγώ και ο Μαγγελάνος*, Κέδρος, 2005», στο: *Βιβλία. Αναγνώσματα-Παρουσιάσεις-Κριτικές*, της εφ. *Το Βήμα της Κυριακής* (14.8.2005) 4/36 [βιβλιοκριτική].
- xi. Πανώριος, Μάκης, «Μυθιστόρημα. Αναζητώντας πρόσωπα και προσωπεία. Η χαμένη ταυτότητα ενός δοκιμογράφου που αναγκάζεται να γίνει συγγραφέας ιστοριών τρόμου... Νένη Ευθυμιάδη, *Εγώ και ο Μαγγελάνος*, Κέδρος», στη: *Βιβλιοθήκη* της εφ. *Ελευθεροτυπία* (26.8.2005) 6-7 [βιβλιοκριτική].
- xii. Παπαγεωργίου, Χρίστος, «Πάθη στο σύγχρονο Παρίσι. Νένη Ευθυμιάδη, *Εγώ και ο Μαγγελάνος*. Μυθιστόρημα, Αθήνα, Κέδρος, 2005», *Κυριακάτικη Αυγή* (28.8.2005) 17 [βιβλιοκριτική].
- xiii. Τατσόπουλος, Πέτρος, «Κριτική. Δεν είναι ένα απλό ψυχολογικό θρίλερ το μυθιστόρημα της Νένης Ευθυμιάδη. Η σκοτεινή διασύνδεση ακτιβισμού και ουτοπίας. Νένη Ευθυμιάδη, *Εγώ και ο Μαγγελάνος*, Κέδρος, 2005», στο: *Βιβλιοδρόμιο* της εφ. *Τα Νέα* (10-11.9.2005) 8-9 [βιβλιοκριτική].
- xiv. Ρουμπούλα, Δήμητρα, «Οι ενοχές ενός διανοούμενου...»,(17.9.2005)[βιβλιοκριτική· δεν κατέστη εφικτή η αυτοψία].
- xv. Κούρτοβικ, Δημοσθένης, «Απολογισμός. Η ελληνική πεζογραφία το 2005. Η χρονιά του (μαδημένου) κοτόπουλου», στο: *Βιβλιοδρόμιο* της εφ. *Τα Νέα* (7-8.1.2006) 6-7 [βιβλιοπαρουσίαση].
- xvi. Καλογνώμης, Άκης, «Βιβλίο. Γραφή και ταυτότητα στα ίχνη του Μαγγελάνου. Νένη Ευθυμιάδη, *Εγώ και ο Μαγγελάνος*, Μυθιστόρημα, Κέδρος, 2005», *Η Καθημερινή* (17.1.2006) 14 [βιβλιοκριτική].
- xvii. Κακλαμανάκης, Απ., «Παρουσίαση Νέων Βιβλίων - 2005», *YFOSmagazine. Λόγος & Τέχνες* (21.3.2009 [τελευταία ενημέρωση])· [βιβλιοπαρουσίαση που ανασύρθηκε από: <http://www.yfos-magazine.gr>].
- xviii. Χουζούρη, Έλενα, «Ελληνική λογοτεχνία. Νένη Ευθυμιάδη, *Εγώ και ο Μαγγελάνος*, Κέδρος», στο: *Βιβλίο στην άμμο. Ειδικό ένθετο του π. Ραδιοτηλεόραση*1/57-2/58 [βιβλιοπαρουσίαση· δεν κατέστη εφικτή η αυτοψία].

11. *Ο γιος του Μπίλυ Μπλου*, Ελληνικά Γράμματα, 2007, σσ. 290:

- i. Ποντίδα, Χάρη, «Νένη Ευθυμιάδη: όταν το μυστήριο οδηγεί στον αναστοχασμό. Η ζωή έχει τη δική της δυναμική. Ο φακός των κοινωνικών σχέσεων. *Ο γιος του Μπίλυ Μπλου*, Ελληνικά Γράμματα, 2007», στο: *Βιβλιοδρόμιο* της εφ. *Τα Νέα* (10-11.11.2007) 5 [βιβλιοπαρουσίαση].
- ii. Κατσουλάρης, Κ., «Βιβλίο. Ιστορίες του Χειμώνα», *Artapress* 27 (20-12-2007)· [βιβλιοπαρουσίαση που ανασύρθηκε από: <http://artapress.gr/>].
- iii. Ευθυμιάδη, Νένη, «*Ο γιος του Μπίλυ Μπλου*, Ελληνικά Γράμματα, 2007», *Η λέξη* 195 (2008) 151 [απόσπασμα από το μυθιστόρημα].

- iv. Θεοδοσοπούλου, Μ., «Μια τραγελαφική κομπανία πλουσίων των βορείων προαστίων γίνεται στόχος των ίδιων της των γόνων. Μυστικοί πράκτορες εναντίον τρομοκρατών», *Το Βήμα/ Βιβλία* (13.1.2008) [βιβλιοπαρουσίαση που ανασύρθηκε από: <http://www.tovima.gr>].
- v. Γκίκα, Ελένη, «Ιστορία κατασκοπείας στο αττικό τοπίο. Ιδεολογίες, εμμονοληψίες, ο “μεγάλος αδελφός” και η σύμβαση της σύγχρονης οικογένειας αντιμετωπίζονται κοινωνιολογικά και ψυχαναλυτικά από τη Νένη Ευθυμιάδη στον *Γιο του Μπίλυ Μπλου*», *Έθνος άουτ της Κυριακής* (13-19.1.2008) 12-13 [βιβλιοκριτική].
- vi. Πατριάρχης Φώτιος, «Βιβλιοκαφέ. Καφές με λικέρ: Νένη Ευθυμιάδη, *Ο γιος του Μπίλυ Μπλου*», 24.1.2008· [βιβλιοκριτική που ανασύρθηκε από: <http://vivliocafe.blogspot.com>].
- vii. Πράπα, Ρέα, «Συνέντευξη. Νένη Ευθυμιάδη: “Κάθε συγγραφή βιβλίου είναι μια διαμαρτυρία. Και αν όχι, μια θωπεία στο κατεστημένο, ενδεχομένως ταπεινωτική.” Με αφορμή το νέο μυθιστόρημά της *Ο γιος του Μπίλυ Μπλου*», στο: *Το ένθετο για το βιβλίο* της εφ. *Φιλολογική βραδυνή. Ο εβδομαδιαίος σελιδοδείκτης* (2.2.2008) 24-25 [συνέντευξη].
- viii. Χατζηβασιλείου, Βαγγέλης, «Τυπογραφείο. Το στοίχημα της ενηλικίωσης. Ένας συνταξιούχος ακροβάτης αίφνης ανακαλύπτει ότι έχει έναν γιο. Οι περιπέτειες που θα ζήσει, θα τον οδηγήσουν στην ωριμότητα. Νένη Ευθυμιάδη, *Ο γιος του Μπίλυ Μπλου*», στο: *Η τέχνη της ζωής* 324 της εφ. *Κυριακάτικη Ελευθεροτυπία* (3.2.2008) 30 [βιβλιοπαρουσίαση].
- ix. Ρουμπούλα, Δήμητρα, «Βιβλίο. Εγκλήματα και πράκτορες στα αθηναϊκά προάστια», *Έθνος* (9.2.2008) [βιβλιοπαρουσίαση που ανασύρθηκε από: <http://www.ethnos.gr>].
- x. Βασιλειάδου, Τέα, «Αναστάτωση στα βόρεια προάστια», *Ημερησία* (9.2.2008)· [βιβλιοπαρουσίαση που ανασύρθηκε από: <http://www.imerisia.gr>].
- xi. Περαντωνάκης, Γιώργος, Ν., «Μυθιστόρημα. Η φάρσα της ελληνικής κοινωνίας. Από τη διασπορά φημών στη βεβαιότητα της αλήθειας τους. Νένη Ευθυμιάδη, *Ο γιος του Μπίλυ Μπλου*, Ελληνικά Γράμματα», στη: *Βιβλιοθήκη* της εφ. *Ελευθεροτυπία* (15.2.2008) 4-5 [βιβλιοκριτική].
- xii. Σαμαρά, Ζωή, «Βιβλιοκριτική. Ελληνική πεζογραφία. Οι αναρέσεις των μύθων. Νένη Ευθυμιάδη, *Ο γιός του Μπίλυ Μπλου*, Ελληνικά Γράμματα, 2007», *Διαβάζω. Εύα Βλάμη* 485 (Μάιος 2008) 78-80 [βιβλιοκριτική].
- xiii. Παπαγεωργίου, Χρίστος, «Ιστορία μυστηρίου», *Highlights* 34 (Μάιος-Ιούνιος 2008) [βιβλιοπαρουσίαση που ανασύρθηκε από: <http://www.biblionet.gr>].
- xiv. Φαρμάκη, Β., «Νένη Ευθυμιάδη, *Ο γιος του Μπίλυ Μπλου*, Ελληνικά Γράμματα», *Α' Συνάντηση Πεζογράφων στην Πάτρα. Δεύτερη συνεδρία* (10-12.10.2008), συνδιοργάνωση Σύνδεσμος Φιλολόγων Πατρών - *Διαβάζω* - Λογοτεχνικό περιοδικό ψηφιακής μορφής www.diarolitismos.gr· ανασύρθηκε από: <http://www.anemologio.gr> [ανακοίνωση].
- xv. Καλογνώμης, Άκης, «Πολιτισμός. Με όπλο το μαύρο χιούμορ. *Ο γιός του Μπίλυ Μπλου*, μυθιστόρημα της Νένης Ευθυμιάδη με ανατροπές», *Καθημερινή* (21.10.2008) [βιβλιοπαρουσίαση που ανασύρθηκε από: <http://news.kathimerini.gr>].

II. ΝΟΥΒΕΛΕΣ

1. *Τρεις νύχτες και ένας νεκρός*, Μίνωας, 2005, σσ. 191:
  - i. Ευθυμιάδη, Νένη, «Αφιέρωμα. Φθινοπωρινό πεζογραφικό άρωμα. 12 συγγραφείς παρουσιάζουν τα νέα βιβλία τους. *Τρεις νύχτες κι ένας νεκρός* (νουβέλα)», επιμ. Μισέλ Φάις, στη: *Βιβλιοθήκη* της εφ. *Ελευθεροτυπία* (23.9.2005) 18 [βιβλιοπαρουσίαση].
  - ii. Χουζούρη, Έλενα, «Ελληνική Λογοτεχνία. Ευρηματικά και τρυφερά. Νένη Ευθυμιάδη, *Τρεις νύχτες κι ένας νεκρός*, Μίνωας», στη: *Βιβλιοθήκη. Βιβλία που ξεχωρίζουν* της εφ. *Ελευθεροτυπία* (16.12.2005) 8 [βιβλιοπαρουσίαση].
  - iii. Χατζηβασιλείου, Βαγγέλης, «Τυπογραφείο. Παρωδία τρόμου. Δύο... τελετάρχες κηδειών, ένας θάνατος που δεν θα συμβεί ποτέ και ένα εμπορικό “κύκλωμα πένθους”. Σπαρταριστό γέλιο σε

μαύρη ατμόσφαιρα. Νένη Ευθυμιάδη, *Τρεις νύχτες και ένας νεκρός*», στο: *Η τέχνη της ζωής* 217 της εφ. *Κυριακάτικη Ελευθεροτυπία* (15.1.2006) 30 [βιβλιοκριτική].

III. ΑΦΗΓΗΣΕΙΣ

1. «Στιγμιότυπα θανάτου», *Το Δέντρο. Αφιέρωμα: Ιστορίεςμε ζώα* 35 (Νοέμβριος-Δεκέμβριος 1987) 117-119 [διήγημα].
2. «Σύγχρονο ελληνικό πνεύμα. Ο υπηρέτης», επιμ. Άγγελος Φουριώτης, *Ακρόπολις της Κυριακής* (29.5.1988) 10 [διήγημα].
3. «Ντόρα ή Δωροθέα», *Τῶν ἐμῶν ἐρώτων. 23 ιστορίες για τον έρωτα*, Αλεξανδρούπολη, icona-B. Κάργας, [1990], σσ. 14-22, 216 [διήγημα].
4. «Διηγήματα για Τα Νέα. Ροζ Καταφύγιο», επιμ. Μικέλα Χαρτουλάρη, *Τα Νέα* (23.3.1991) 12/40 [διήγημα]. Πρβλ.: Ανυπόγραφο, «Βιβλίο. Τα διηγήματα που πρωτο-δημοσιεύτηκαν στα Νέα», *Τα Νέα* (13.11.1992) χ.αρ. [βιβλιοπαρουσίαση]. «Μέρα-νύχτα. Διήγημα και προξενείο», *Τα Νέα* (27.11.1992) 51 [παρουσίαση εκδήλωσης στο σπίτι της Κύπρου].
5. «Ροζ Καταφύγιο», *Ανθολογία ελληνικών διηγημάτων*, Αθήνα, Νέα Σύνορα - Α. Α. Λιβάνη, 1992, σσ. 103-114 [διήγημα· πρβλ.: Α III 4].
6. «Ματαίωση», *Η λέξη. Αφιέρωμα: Το καλοκαίρι* 121 (Μάιος-Ιούνιος '94) 346-353 [διήγημα].
7. «Το λεύκωμα της Κυριακής. Η σιωπή (διήγημα)», επιμ. Βασίλης Καλαμαράς, *Κυριακάτικη Ελευθεροτυπία* (10.7.1994) VII [διήγημα].
8. «Προς Πάπα Ιωάννη Παύλο Β', Βατικανό», στο: «Κοινωνία. Μια συγγραφέας, ένας καθηγητής, μια βουλευτής κι ένας φορέας του AIDS απαντούν στην νέα εγκύκλιο του Πάπα κατά της αντισύλληψης», επιμ. Χριστίνα Κοραή, *Κυριακάτικη* (22-23.4.1995) 43 [πλασματική επιστολογραφία].
9. «12 συγγραφείς γράφουν στο Θεό και στον Αϊ-Βασίλη. Έχω να σου κάνω τρεις ερωτήσεις», επιμ. Ελένη Γκίκα, στο: *time-out* της εφ. *Έθνος* (31.12.1995) 8-10 [διήγημα].
10. «Μπλόκ Αϊλαντ», *Η λέξη. Αφιέρωμα: Ταξίδια στον κόσμο* 133 (Μάιος-Ιούνιος '96) 298-305 [διήγημα].
11. «Ιστορίες γυναικών. Άννα», *Bestseller* 10 (Μάιος-Ιούνιος 1997) 55, 61 [διήγημα].
12. «Ανέκδοτα διηγήματα. Πλάνη στην Αλάσκα», *Επενδυτής* (20-21.12.1997) 6-7 [διήγημα].
13. «Θάλασσα με πάγους», *Η λέξη. Αφιέρωμα: Για τη θάλασσα* 145-146 (Μάιος-Αύγουστος '98) 340-347 [διήγημα].
14. «Μαργαρίτες από δέρμα ανθρώπου. Θρύλερ αλά ελληνικά», στο: *Πανόραμα* της εφ. *Τα Νέα* (12.8.1998) 4-5/ 22-23 [διήγημα].
15. «Οι εχθροί», *Έκφραση* 09 (Δεκέμβριος 1998) 50 [διήγημα].
16. «Το μπλε έλατο», *Τα θαύματα θυμώνουν όταν δεν τα πιστεύεις. 19 συγγραφείς γράφουν χριστουγεννιάτικα παραμύθια και ιστορίες για μεγάλους*, Αθήνα, Άγκυρα, 1998, σσ. 41-46 [διήγημα].
17. «Έχω να σου κάνω τρεις ερωτήσεις», στο: *Ρίξε λίγο φως στις γωνιές της ψυχής μου. 11 συγγραφείς γράφουν στον Θεό και στον Άη-Βασίλη*, Αθήνα, Άγκυρα, 1998, σσ. 20-24 [πλασματική επιστολογραφία].
18. «Το θέμα του μήνα. Η περιπολία», επιμ. Ηρακλής Παπαλέξης, *Διαβάζω. Από το συρτάρι... Ανέκδοτα διηγήματα* 392 (Ιανουάριος 1999) 124-126 [διήγημα].
19. «Ο αιώνας που φεύγει. 12 διηγήματα. Οι φίλες», στην: *6^η Ημέρα* της εφ. *Ημερησία* (9-11.4.1999) 4-5 [διήγημα].
20. «Χριστουγεννιάτικες Ιστορίες. Χριστούγεννα στο τμήμα», στην: *6^η Ημέρα* της εφ. *Ημερησία* (24-26.12.1999) 7 [διήγημα].
21. «Η παλιά Σιτροέν», *Η λέξη. Αφιέρωμα: Αυτοκίνητο και λογοτεχνία* 158 (Ιούλιος-Αύγουστος 2000) 470-475 [διήγημα].
22. «Ταξίδι σ' ένα φανταστικό νησί. Το νησί των κυρίαρχων», στη: *Βιβλιοθήκη* της εφ. *Ελευθεροτυπία* (11.8.2000) 8-9 [διήγημα].

23. «30 συγγραφείς αποκαλύπτουν τις κρυφές τους επιθυμίες για το νέο έτος. “Αν έλειπαν οι κρυφές ευχές...”», επιμ. Ελένη Γκίκα, στο: *time-out* της εφ. *Έθνος* (31.12.2000-6.1.2001) 11 [διήγημα].
24. «Διήγημα. *Η τακτική του Μπιλιάρδου*», στους: *Ορίζοντες* της εφ. *Τα Νέα* (24.7.2002) 6/26-7/27 [διήγημα· πρβλ.: Α ΙΙΙ 16, 17].
25. «161 διηγήματα Ελλήνων συγγραφέων από τον πάλαι ποτέ δικτυακό τόπο. *Η τακτική του μπιλιάρδου*», *Χαραυγή* (4.8.2002)[διήγημα· ανασύρθηκε από: <http://www.mikrosapoplous.gr>] [πρβλ.: Α ΙΙΙ 15, 17].
26. «Im Wald», στο: *Zusammengestellt von Annette Wassermann, Wieder lügt Odysseus. Geschichten aus dem neuen Griechenland*, Berlin, Verlag Klaus Wagenbach, 2002, σσ. 92-99 [διήγημα].
27. «Πρόσωπα και προσωπεία της “17N”. *Οι εραστές*», στη: *Βιβλιοθήκη* της εφ. *Ελευθεροτυπία* (8.11.2003) 18-20 [διήγημα].
28. «Ορίζοντες και κάθετες και σχήματα του κύκλου», *Η λέξη. Αφιέρωμα: Ιστορίες με ζώα και με φυτά* 177-178 (Σεπτέμβρης-Δεκέμβρης 2003) 847-855 [διήγημα].
29. «*Η τακτική του μπιλιάρδου*. Μπορεί ένα έγκλημα πάθους να είναι το τέλειο έγκλημα; (διήγημα)», *Αστυνομικές ιστορίες*, Αθήνα, Μεταίχμιο, 2003, σσ. 21-27 [διήγημα· πρβλ.: Α ΙΙΙ 15, 16].
30. «*Ηλεκτρικός άγνωστος*», *Ιμερολόγια*, επιμ. Μισέλ Φάις, προλ. Δ. Δημηρούλης, Αθήνα, Μίνωας, 2003, σσ. 91-110 [ερωτικό διήγημα σε σπασμένη φόρμα ημερολογίου].
31. «*Τα σκυλιά*», *Θρυμματισμένος πλανήτης*, πρόλ. Κ. Καρακώτιας, επιμ. Δημ. Κερασιδής, Αθήνα, Μίνωας, 2004, σσ. 39-50 [διήγημα με θέμα την τρομοκρατία].
32. «*Τσικλάμα*», *Η Αθήνα τη νύχτα. Συλλογή διηγημάτων*, Αθήνα, Intro books, 2006, σσ. 39-59 [διήγημα με θέμα την πρωτεύουσα].
33. «*Εγκλήματα υπό καύσωνα. Έξι αστυνομικές ιστορίες. Οι δίδυμες*», στη: *Βιβλιοθήκη* της εφ. *Ελευθεροτυπία* (10.8.2007) 24-25 [διήγημα].
34. «*Ιππόκαμποι*», *Οικοεγκλήματα. 14 διηγήματα*, επιμ. Χρ. Σπυροπούλου, Αθήνα, Κέδρος, 2008, σσ. 106-136 [διήγημα με θέμα το περιβάλλον].
  - i. Μοδινός, Μ., «*Θρίλερ σε “πράσινο” φόντο*», στο: *Βιβλιοδρόμιο* της εφ. *Τα Νέα* (27.12.2008)· [βιβλιοκριτική που ανασύρθηκε από: <http://www.tanea.gr>].
  - ii. Ασδραχάς, Γ., «*Οικοεγκλήματα*», *Εξπρές* (28.12.2008) [βιβλιοπαρουσίαση που ανασύρθηκε από: <http://www.biblionet.gr/>].
  - iii. Δημητρούλια, Γ., «*Πολιτισμός. Μικρά - μεγάλα εγκλήματα κατά του οικοσυστήματος. Δεκατέσσερις συγγραφείς σε μια θεματική συλλογή με πρωταγωνιστή το περιβάλλον*», στο: *Τέχνες και Γράμματα* της εφ. *Η Καθημερινή* (1.3.2009)· [βιβλιοκριτική που ανασύρθηκε από: <http://news.kathimerini.gr>]
  - iv. Σκουζάκης, Λάμπρος, «*Βαρύ πράσινο σχεδόν μαύρο*», *(δε)κατα* 24 (Χειμώνας 2010-2011) [βιβλιοπαρουσίαση που ανασύρθηκε από: <http://pandoxeio.com>].
35. «*Κινούμενος στόχος*», *Έρωτας και ψυχή. Γραφές γυναικών. Διηγήματα σύγχρονων ελληνίδων συγγραφέων*, χ.τ., εκδ. marieclaire - ABEZ, χ.χ., σσ. 39-47 [διήγημα].

IV. ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΗΓΗΣΕΙΣ

1. «*Τα Καθημερινά της Κυριακής. Ο γύρος του κόσμου. Ελβετία: Η χώρα των ευτυχισμένων “γερόντων”*», *Ριζοσπάστης Κυριακάτικος* (20.5.1990) 42-43 [ταξιδιωτική περιήγηση].
2. «*Ταξιδευτής. “Ταξίδι χωρίς περιπέτεια είναι δωμάτιο!”*», επιμ. Γιάννης Τζανετάκης, *ΕΥ. Περιοδικό Υλικού Πολιτισμού* 25 (Μάιος 1998) 133 [ταξιδιωτικές εντυπώσεις – μικρό διήγημα].
3. «*Ο τόπος που με μάγεψε. Νέα Αγχίαλος. Η διχοτομημένη κωμόπολη*», στο: *Τουρισμός & Ανάπτυξη. Ταξίδια* της εφ. *Το Βήμα* (7.6.1998) 7-10 [ταξιδιωτική περιήγηση].

V. ΑΥΤΟΒΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΜΑΡΤΥΡΙΕΣ/ ΕΝΘΥΜΗΣΕΙΣ

1. Ανδρέου, Εβίτα, «Η πρώτη μου μέρα στο σχολείο. Νένη Ευθυμιάδη: “Δεν ήταν τόσο τραγικά”», *Πανόραμα* 16 (13.9.1994) 40-42 [ενθύμηση – αυτοβιογραφική μαρτυρία].
2. Ευθυμιάδη, Νένη, «Αυτές οι διακοπές με ενέπνευσαν. Χάλιφαξ, η πόλη των γλάρων», επιμ. Ελένη Γκίκα, στο: *time-out* της εφ. *Έθνος* (22-28.8.1999) 14 [μαρτυρία για την ποιητική του έργου της].
3. Χρονάς, Γιώργος, «Στο πάρτι της Νένης», στη: *Βιβλιοθήκη* της εφ. *Ελευθεροτυπία* (29.5.2009) 2 [ενθύμηση/ μαρτυρία].

VI. ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ

1. «Τέσσερα ποιήματα του Γουίλλιαμ Μέρεντιθ: “Ανοιχτή θάλασσα”, “Μείζον έργο”, “Τι θυμάμαι να μου λένε οι συγγραφείς όταν ήμουν νέος”, “Διασχίζοντας”», *Το Δέντρο* 84 (Σεπτέμβριος-Νοέμβριος 1994) 45- 48 [απόδοση].
2. Μαν, Τ., «Αποδοχή», σσ. 1-7 [όπως βρέθηκε στο αρχείο].

VII. ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΑ & ΔΑΚΤΥΛΟΓΡΑΦΑ

1. «Το βιβλίο σήμερα», Νοέμβριος 1978.
2. «Πρωτοχρονιά 1986», Β΄ Πρόγραμμα.
3. Για τον Δήμο Νίκαιας - Ημέρα της Γυναίκας (12.3.1997).
4. «Κινηματογράφος και Λογοτεχνία», Για Εκδήλωση ΠΑΠΟΚ (31.3.1997).
5. «Διοικητικό Συμβούλιο της ΠΠΚ (5.11.97). Προτάσεις».
6. «Mouvement culturel panhellenique. Colloque de l’ Appel Franco-Arabe (14-15.5.1999)».
7. «Το βιβλίο στην ηλεκτρονική εποχή», Για την Τ. Βασιλειάδου και την εφημερίδα *Ημερησία* (22.11.2000).
8. «Η άρνηση».
9. «Η γυναίκα στην Ελλάδα μέσα από τη λογοτεχνία».
10. «*Η Φωτοβολίδα*, Μυθιστόρημα» [δελτίο τύπου].
11. «Κόκκινη Στιγμή».
12. «*La Fusse*, Roman. Notes sur *La Fusse*. Notebiographique»
13. «Λευκή Συνάντηση», Ραδιόφωνο, ΕΡΤ, Β΄ Πρόγραμμα, Τμήμα Λόγου.
14. «Μορφές κριτικής και γυναικείας λογοτεχνίας» [εισήγηση].
15. «Ο συγγραφέας ως άλλος στην νεοελληνική πραγματικότητα», Β΄ Συνέδριο λογοτεχνίας της ΠΑΠΟΚ [ανακοίνωση].
16. «Σημείο Μηδέν».
17. «WhisperBox», Για τον Άγγ. Πετροτσά και τις εκδόσεις Οξύ και Ελληνικά Γράμματα.

VIII. ΑΡΘΡΑ - ΔΟΚΙΜΙΑ

1. «Eine philosophische Betrachtung», στο: Willy Müller-Gera, *Der Maler und Graphiker*, [Coburg, 1979], σσ. 85-87 [φιλοσοφικόδοκίμιο].
2. «Ιδέες και Τέχνες. Σημασίες. Αυτολογοκρινόμενη σκέψη», *Το Βήμα* (20.2.1985) 12.
3. «Ιδέες και Τέχνες. Σημασίες. Τέχνη και τάσεις εξουσίας», *Το Βήμα* (7.3.1985) 12.
4. «Ιδέες και Τέχνες. Σημασίες. Θεσμοί και κίνηση», *Το Βήμα* (27.3.1985) 16.
5. «Ιδέες και Τέχνες. Σημασίες. Διάλογος και Ουτοπία», *Το Βήμα* (24.4.1985) 12.

6. «Ιδέες και Τέχνες. Σημασίες. Προβλήματα ελευθερίας», *Το Βήμα* (1.6.1985) 16.
7. «Ιδέες και Τέχνες. Σημασίες. Ιεραρχία», *Το Βήμα* (19.9.1985) 16.
8. «Αγκαθα Κρίστι: Αξίες και πρόσωπα», *Διαβάζω. Αγκαθα Κρίστι* 149 (30.7.1986) 43-46 [κριτική μελέτη].
9. «Ποίηση. Ενώ κατά γενική ομολογία η ποίηση στην Αμερική περιθωριοποιείται, ο Γουίλιαμ Μέρρεντιθ μας προσκαλεί... Στη γοητεία της ανατροπής», *Κυριακάτικη Ελευθεροτυπία* (10.11.1991) 44/XVI [ο αρχικός τίτλος ήταν «Η αισιόδοξη όψη της Αμερικής»: παρουσίαση με αφορμή το βραβείο Πούλνιτζερ· πρβλ.: Α IV. 1].
10. «Μια σελίδα... Γλώσσα ...με λέξεις. Οι κοινωνίες αλλάζουν χωρίς να... μιλούν», επιμ. Θύμιος Παπανικολάου, *Έθνος* (6.4.1992) 35.
11. «Τέχνη. Απόψεις. Η παράδοση», *Η Ελλάδα σήμερα* (2.11.1993) 26.
12. «Τέχνη. Απόψεις. Περί φαντασίας», *Η Ελλάδα σήμερα* (30.11.1993) χ.αρ.
13. «Τέχνη. Απόψεις. Γυναικείος λόγος», *Η Ελλάδα σήμερα* (7.12.1993) 28.
14. «Ευθέως. Η ακύρωση», στο: *time-out* της εφ. *Έθνος της Κυριακής* (25.12.1994) 4.
15. «Επωνύμως. Πριν από το μυθιστόρημα», *Διαβάζω. Οιδίπους* 350 (Μάρτιος 1995) 20-21 [δοκίμιο ποιητικής].
16. «Ανθρωποκεντρισμός με χρώματα», στο: Α. Καράμπελας, *Διαδρομή 1975-1995*, Αθήνα, Σπίτι της Κύπρου, Μάιος 1995, χ.αρ. [τεχνοκριτική σε έντυπο από έκθεση ζωγραφικής].
17. «Άρθρα. Το τρίπτυχο της γυναικείας υποτέλειας θα έπρεπε προ πολλού να έχει ξεχασθεί. Η κρίση του φεμινισμού», στο: *Έργα & Ιδέες* της εφ. *Επενδυτής* (25-26.11.1995) 10/36.
18. «Σενάρια για τον 21^ο αιώνα. Το μέλλον του ... μέλλοντος. 2096», *Μετρό7* (Μάιος 1996) 83 [δεν κατέστη εφικτή η αυτοψία].
19. «Επί λέξει. Η εξουθένωση του πολίτη», στην: *6^η Ημέρα* της εφ. *Ημερησία* (20-21.3.1999) 14.
20. «Επί του θέματος. Αναζητώντας τον ορισμό του “διανοούμενου”», στην: *6^η Ημέρα. Οι διανοούμενοι στα τέλη του αιώνα* της εφ. *Ημερησία* (17-18.4.1999) 10.
21. «Επί λέξει. Για έναν Αλβανό, τον Αντόν», στην: *6^η Ημέρα* της εφ. *Ημερησία* (19-20.6.1999) 14.
22. «Greek Woman through Literature», *Hellenic Quarterly* 3 (2000) 45-48 [δοκίμιο για τον γυναικειολόγο].
23. «Πολιτισμός. Στέιτ Ντιπάρτμεντ. Πέταξαν τα σιδερένια μυστικά. Το... λάπτοπ και οι.. σαράντα κλέφτες!», *Ημερησία* (13-14.5.2000) 39.
24. «Πολιτισμός. Ταυτότητες. “Ορθοδοξία ή θάνατος”. Γνωριμία με τον μεσαίωνα...», *Ημερησία* (3-4.6.2000) 38.
25. «Πολιτισμός. Φαντασία... Με αφορμή ένα λάθος. Όταν... ξεχνιούνται οι υπουργοί», *Ημερησία* (24-25.6.2000) 38.
26. «Πολιτισμός. Παγκοσμιοποίηση. Αίτημα για ελευθερία. Άρχισε η αφύπνιση!», *Ημερησία* (1-2.7.2000) 38.
27. «Πολιτισμός. Πείραμα. Πολιτιστική πρόκληση. Πολύπλευρη ανθρώπινη ανάπτυξη», *Ημερησία* (15-16.7.2000) 38.
28. «Πολιτισμός. Διαφήμιση μέσο επιβολής αξιών. Τα σαγόνια του καρχαρία...», *Ημερησία* (11-13.8.2000) 38.
29. «Πολιτισμός. Ψηφιακοί παρουσιαστές στις ίδιες παγίδες. Απανονα το νέο είδωλο», *Ημερησία* (26-27.8.2000) 39.
30. «Πολιτισμός. Σοφοκλέους. Το τίμημα της απληστίας. Χρηματιστήριο ηθών και αξιών», *Ημερησία* (16-17.9.2000) 38.
31. «Πολιτισμός. Ολυμπισμός. Αναβίωση σε διαφορετικό περιβάλλον. Τα ιδεώδη των Ολυμπιακών», *Ημερησία* (30.9-1.10.2000) 38.
32. «Πολιτισμός. Εκδηλώσεις... αποκέντρωσης με πρόσκαιρες ψευδαισθήσεις κοσμικής συμμετοχής. Άρτος και θεάματα (μόνο το καλοκαίρι)», *Ημερησία* (21-22.10.2000) 38.
33. «Πολιτισμός. Γιουγκοσλαβία. Κατηγορίες στους ισχυρούς του πλανήτη για τις βόμβες. Δίκες με άορατους κατηγορούμενους», *Ημερησία* (21-22.10.2000) 38.

34. «Πολιτισμός. Φρίκη. Βία κατά μαύρων λαθρομεταναστών. Ρατσισμός ή σαδισμός;», *Ημερησία* (18-19.11.2000) 38.
35. «Η κλεψύδρα. Νανά Ησαΐα», *Η λέξη* 173 (Γενάρης-Φλεβάρης 2003) 81-82 [πορτραίτο].
36. «Πολιτισμός. Πολιτιστικός ολοκληρωτισμός; Ο μύθος του πλουραλισμού στον χώρο του πολιτισμού», στο: *Βήμα Ιδεών* της εφ. *Το Βήμα* (7.9.2007). [ανασύρθηκε από: <http://www.vimaideon.gr>].
37. «Παιχνίδια με την τηλεόραση», *Χειμωνιάτικες σελίδες των εκδόσεων Καστανιώτης* 2, σ. 10 [δεν κατέστη εφικτή η αυτοψία].

ΙΧ. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ:

ΕΡΕΥΝΕΣ

1. «Ο “λόγος” δεν χωρίζεται σε ανδρικό και γυναικείο», *Η Αυγή* (8.3.1984) 6.
2. «Το θέμα: Πώς θα εκδώσετε το χειρόγραφό σας. Από τη γραφή στη δημοσιοποίηση [Συμμαχία αδυνάτων]», *Πολιορκία. Γραφή & Ανάγνωση* 2 (Μάρτιος-Απρίλιος 1987) 13-15.
3. Ξένου-Βενάρδου, Αλίκη, «Έρευνα: Δεν θέλω παιδί! Τέσσερις μαρτυρίες», *Πάνθεον* 933 (16.5.1989) 44-46.
4. «Η μαγεία αλλάζει πόλο έλξης», στο: «Η μαγεία του αυτονόητου που χάθηκε. Φτηνά υποκατάστατα μας κρύβουν τη σελήνη. Κοιτάξτε τον κόσμο σαν να μην τον έχετε ξαναδεί. Θα σας φανεί ομορφότερος. Οκτώ επώνυμοι αναζητούν τη μυστική αρμονία», επιμ. Χριστίνα Κοραή – Μαρία Δέδε, *Ελευθεροτυπία* (4.4.1994) 22, 43.
5. «Ο τεχνοκράτης που αυτοκτονεί», στο: «Πρόσωπα. Έξι συγγραφείς ζητούν πρόσωπο», επιμ. Τίνα Πολίτη, *Marie Claire* 65 (Απρίλιος 1994) 59-64.
6. «Ο μύθος του “ανθρωπισμού”», στο: «Ρουάντα, κρίμα που δεν σε λένε Βοσνία. Μιλούν στην “Ε” οι Ευθυμιάδη, Ροζάκης, Τσίμας, Σταθόπουλος και Πάμπλο», επιμ. Μαρία Δέδε, *Ελευθεροτυπία* (30.5.1994) 22-23.
7. «Χωμενίδης, Δημητρίου και Ευθυμιάδου μιλούν για την κριτική. Το βιβλίο έσπασε πια τα σύνορα της παρέας», επιμ. Μάκης Δεληπέτρος, στο: *Ψίθυροι* της εφ. *Απογευματινή* (31.5.1994) 1/21.
8. «Σπορ. Άνθρωποι των γραμμάτων και της τέχνης για το ποδόσφαιρο. Το πνεύμα του Μουντιάλ. Σύγχρονος εξωραϊσμένος πρωτογονισμός», *Τα Νέα* (19.7.1994) 61.
9. «Γυμνό. Τι σας λέει αυτό το σώμα;», *Marie Claire* 72 (Νοέμβριος 1994) 107-112.
10. «Κοινωνία. Η γυναικεία ματιά στην τέχνη, την ιστορία, την πολιτική και την επιστήμη. Θηλυκοί κώδικες, αξίες, αρχές. Αν ο Ντοστογιέφσκι ήταν γυναίκα... θα φυλάκιζαν τις ανησυχίες της...», ρεπορτάζ Νατάσα Μπαστέα - Μικέλα Χαρτουλάρη - Μαρία Νταλιάνη, *Τα Νέα* (7.8.1995) 12-13.
11. «Έρευνα: Απουσιολόγιο... διάρκειας από Βουλή και πλατείες. Πολιτικοί, διανοούμενοι και καλλιτέχνες μιλούν για τους “απόντες” λίγες ημέρες πριν από την επέτειο του Πολυτεχνείου, την οποία θυμούνται κάθε χρόνο και λιγότεροι», επιμ. Χριστίνα Κοραή, *Ελευθεροτυπία* (13.11.1995) 24, 41.
12. «Μακροχρόνια ανοχή, αντοχή και θυσίες», στο: «Έρευνα: Επιτυχία γένους θηλυκού», επιμ. Μαρία Δέδε, *Ελευθεροτυπία* (23.11.1995) 24-25.
13. «Χριστουγεννιάτικες Ιστορίες. Μνήμες από το παρελθόν κλεφτές ματιές στο μέλλον», επιμ. Μαρία Δέδε, *Ελευθεροτυπία* (24.12.1997) 22-23.
14. «Όλοι σφραγιζόμαστε, αν τελικά σφραγιζόμαστε, από τα βιβλία που οι κυρίαρχες απόψεις κάθε εποχής προβάλλουν», στο: «Θέμα. Οι συγγραφείς Ν. Ευθυμιάδη, Κ. Γεωργουσόπουλος, Γ. Μανιώτης, Π. Τατσόπουλος και οι εκδότες Λ. Αξελός, Γ. Δουβίτσας και Σ. Πατάκης μιλούν για τα αγαπημένα τους βιβλία», επιμ. Τέα Βασιλειάδου - Αλεξάνδρα Τσόλκα, στο: *Έργα & Ιδέες* της εφ. *Επενδυτής* (23-24.5.1998) 8/38-9/39.

15. «Η ανδροκρατία είναι πρόβλημα διαχρονικό», στο: «Το θέμα. Μισόν αιώνα έκλεισε το πολύκροτο φεμινιστικό βιβλίο της Σιμόν ντε Μποβουάρ, που εξακολουθεί να είναι bestseller. Η επανάσταση του “Δεύτερου Φύλου” συνεχίζεται», ρεπορτάζ Λίτσα Γκούνη, στο: *Πανόραμα* της εφ. *Τα Νέα* (21.1.1999) 4-5.
16. «Απάτη εξωραϊσμένη με ηθικολογίες...», στο: «Πόλεμος στα Βαλκάνια. Άνθρωποι των γραμμάτων και των τεχνών μιλούν στην “Η” για την επίθεση του ΝΑΤΟ στο Κοσσυφοπέδιο», *Ημερησία* (26.3.1999) 14-15.
17. «40 γυναίκες πίσω από το βιβλίο», επιμ. Αγγελική Βασιλάκου – Μαρία Βασιλείου, *Γυναίκα* 1165 (Απρίλιος 1999) 161-173.
18. «30 συγγραφείς γράφουν για το νέο έτος, το νέο αιώνα και τη νέα χιλιετία. Η σκιά του δεινόσαυρου», επιμ. Ελένη Γκίκα, στο: *time-out* της εφ. *Έθνος* (1-2.1.2000) 8-9.
19. «25 χρόνια *Διαβάζω*. Ανανεώνεται χωρίς να χάνει το κύρος του», *Διαβάζω*. 20^{ος} αιώνας: *Συγγραφείς & βιβλία* 414 (Ιανουάριος 2001) 31.

ΑΦΙΕΡΩΜΑΤΑ

1. «Αφιέρωμα. Περί μεθόδων ανάγνωσης», *Διαβάζω*. *Αφιέρωμα: Πώς να διαβάζουμε...* 359 (Ιανουάριος 1996) 102-104 [δοκιμαστική απάντηση στο αφιέρωμα].
2. «7 συγγραφείς εξομολογούνται πώς διαβάζουν λογοτεχνία... Περί μεθόδων ανάγνωσης», *Κυριακάτικη Ελευθεροτυπία* (6-7.1.1996) 42-43 [παρατίθεται απόσπασμα απάντησης ΝΕ στο αφιέρωμα του *Διαβάζω*].
3. «Θέμα του μήνα. Απαντούν 57 άνθρωποι των γραμμάτων, των τεχνών και των επιστημών με αλφαβητική σειρά», επιμ. Ηρ. Παπαλέξης, *Διαβάζω*. *Έρευνα: Ο αιώνας που φεύγει* 382 (Φεβρουάριος 1998) 119-120.
4. «Θέμα. Τα χρώματα της ποίησης του Νίκου Καρούζου. Ο “Ε” τιμώντας τη μνήμη του ποιητή φιλοξενεί ένα κείμενό του καθώς και κείμενα της φιλόλογου Ε. Λαγκουδάκη, του ποιητή Θ. Τζούλη και της μυθιστοριογράφου Ν. Ευθυμιάδη: “Σημασία έχει η σκέψη”», επιμ. Ελ. Μαχαίρα, στο: *Έργα & Ιδέες* της εφ. *Επενδυτής* (26-27.9.1998) 10/40-11/41.
5. «Η γυναικεία γραφή είναι ίσως η μόνη επαναστατική γραφή», επιμ. Αργ. Μαντόγλου, *Διαβάζω*. *Γραφές και υπο-γραφές γυναικών* 401 (Νοέμβριος 1999) 113.
6. «Η αναπηρία του συγγραφέα είναι και η δύναμή του», επιμ. Ηρ. Παπαλέξης, *Διαβάζω*. *Αφιέρωμα: Η περιπέτεια της γραφής* 438 (Μάρτιος 2003) 89-91.

ΣΥΝΕΔΡΙΑ

1. Λιανοπούλου, Ελ., «Από τα ρηθέντα στο Συνέδριο. “Έξι παράγραφοι για το θέμα *Γυναίκα και Λογοτεχνία*. Η Ελληνίδα λογοτέχνης τον 19^ο και 20^ο αιώνα”», *Παρατηρητής της Θράκης* (16.12.1991) 3 [Συμμετοχή ΝΕ σε συνέδριο του Πνευματικού Κέντρου του Δήμου Κομοτηνής].
2. Ευθυμιάδη, Νένη, «Ουτοπικές ορολογίες», *Τα τετράδια της Πανελλήνιας Πολιτιστικής Κίνησης* 4 (Ιούνιος 1993) 194-196 [ανακοίνωση].
3. Τσόλκα, Αλεξάνδρα, «Βιβλίο. Η διάκριση και η κατάταξη των κειμένων στις μέρες μας είναι δύσκολη έως ασαφής. Δημοσιογραφία-λογοτεχνία: σημειώσατε “X”», στο: *Έργα & Ιδέες* της εφ. *Επενδυτής* (22-23.2.1997) 8/34 [απόσπασμα διάλεξης ΝΕ σε εκδήλωση Πανελλήνιας Πολιτιστικής Κίνησης].

ΕΚΘΕΣΕΙΣ

1. Ανυπόγραφο, «Σύγχρονοι Έλληνες συγγραφείς: Ευθυμιάδη Νένη (1946-2008)» [τράπεζα δεδομένων: ανασύρθηκε από: <http://www.ekebi.gr>]. «Ελλάδα: Τιμώμενη χώρα στην έκθεση βιβλίου της Φραγκφούρτης 2001. Νέοι δρόμοι για την Ιθάκη... Έλληνες συγγραφείς. Πεζογραφία: Νένη Ευθυμιάδη» [τράπεζα δεδομένων: ανασύρθηκε από: <http://www.greece2001.gr>].
2. Chouzouri, Elena, *Griechische Schriftsteller. Neni Efthymiadi*, [Λειψία, 2001]. [αυτοτελές αφιερωματικό φυλλάδιο: βιογραφικό και εργογραφικό σημείωμα ανθολόγιο κριτικών και συνεντεύξεων].
3. Ο. Σ., «Έκθεση Βιβλίου στη Λειψία», *Η Καθημερινή* (23.2.2001) 15 [παρουσίαση έκθεσης].
4. Chrysosomalli-Henrich, K., «Παρουσίαση: Νένη Ευθυμιάδη», Εκδηλώσεις Εθνικού Κέντρου Βιβλίου στην Διεθνή Έκθεση Βιβλίου της Λειψίας (22-25.3.2001) [πρόγραμμα παρουσίασης].
5. «Δρόμοι: Δρόμοι της ζωής-Δρόμοι που φεύγουν. Ομαδική έκθεση φωτογραφίας και λογοτεχνικών κειμένων» (Παλαιό Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης - Γενί τζαμί), παραγωγή Φωτογραφικού Κέντρου Θεσσαλονίκης, υποστήριξη Αντιδημαρχία Πολιτισμού και Νεολαίας του Δήμου Θεσσαλονίκης, 8.2.2010 [συμμετοχή ΝΕ σε έκθεση με λογοτεχνική εργασία · ανασύρθηκε από: <http://www.enet.gr>].

ΛΕΥΚΩΜΑΤΑ

1. «Η γκουβερνάντα», *Νάνι, τ' άνθι των ανθώ. Ωδή στην μητέρα*, επιμ. Θ. Μωραΐτης, Αθήνα, Ίνδικτος, 2005, σσ. 51-57 [συμμετοχή στο λεύκωμα].

ΕΚΠΟΜΠΕΣ

1. Ανυπόγραφο, «Τηλεόραση. “Γυναικεία λογοτεχνία” στην ΕΡΤ-1», *Μεσημβρινή* (6.3.1985) 46 [Συντονιστής ο Αλέξης Ζήρας. Συμμετέχει η ΝΕ].
2. Πρωτογήρου, Μ., - Πετρούτσου, Μ., «Μικρή οθόνη. Τα βιβλία των Ελλήνων», *Ελευθεροτυπία* (3.5.1994) 54 [Συντονιστής ο Βασ. Βασιλικός. Συμμετέχει η ΝΕ].

X. ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ - ΔΙΑΛΟΓΟΙ

1. [Παξινού, Μ.], «Οι λέξεις και τα χρώματα. Διάλογος της Ζωγράφου [Όπως Ζούνη] με την πεζογράφο Νένη Ευθυμιάδη», *Αρχιτεκτονική-Διακόσμηση/ Έπιπλο + Φως* 6 (1982) 11-13.
2. Παπαλέξης, Ηρακλής (επιμ.), «Συνέντευξη. Νένη Ευθυμιάδη», *Διαβάζω. Αφιέρωμα. Νέοι λογοτέχνες* 87(8.2.84) 18-20.
3. Μπατή, Όλγα, «Έρευνα: Μισογυνισμός 1984. Ένας σύγχρονος σκοταδισμός», *Γυναίκα* 900 (8.8.1984) 28-31.
4. Χατζιωάννου, Έλενα, «Το Βήμα Εβδομάδα. Ανάμεσα στο σύμπαν και το άτομο. Οι διαστάσεις που εκφράζουν την προβληματική της Νένης Ευθυμιάδη», *Το Βήμα της Κυριακής* (19.8.1984) 17.
5. Καραϊσκάκη, Τασούλα (άρθρο-ρεπορτάζ), «Γυναίκες συγγραφείς. Νένη Ευθυμιάδη: Το κυνήγι της συγκίνησης», *Μια* 7 (1.4.1987) 80-84.
6. Ευθυμιάδη, Νένη, «Ερωτική απογοήτευση: έξι συγγραφείς εξομολογούνται. “Η εγκατάλειψη είναι ευεργετική για το νευρικό σύστημα”», *Marie Claire* 2 (Ιανουάριος 1989) 67-72, 192.
7. Ευθυμιάδη, Νένη, «Ένας Έλληνας συγγραφέας σκηνοθετεί ένα προσωπικό σενάριο σε πρώτο πρόσωπο», *Βιβλίο & media* 2 (Νοέμβριος 1990) 30-32.
8. Ανυπόγραφο, «Πρόσωπα. Νένη Ευθυμιάδη», στο: *Πανόραμα* της εφ. *Τα Νέα* (22.6.1993) 2/36.
9. «“Το νέο και το παρωχημένο στην σύγχρονη ελληνική λογοτεχνία”. Ο Δημοσθένης Κούρτοβικ, ο Μιχαήλ Μήτρας και η Νένη Ευθυμιάδη συζητούν με τον Τάσο Γουδέλη», *Το Δέντρο. Όψεις νεοελληνικού βίου. Κείμενα για τη ζωή και τον πολιτισμό* 79-80 (Αύγουστος-Οκτώβριος 1993) 146-154.

10. «“Δυσπιστώ απέναντι στους πειραματισμούς που βάζουν κατά της γλώσσας”. Μια συζήτηση του Γουίλλιαμ Μέρεντιθ με τη Νένη Ευθυμιάδη», *Το Δέντρο* 84 (Σεπτέμβριος-Νοέμβριος 1994) 40-44.
11. Δεληπέτρος, Μάκης, «Όταν οι λογοτέχνες “απολογούνται στους κριτικούς”», *Απογευματινή* (21.2.1995) [διάλογος: Η ΝΕ συντονίζει συζήτηση με συγγραφείς].
12. «Νένη Ευθυμιάδη - Όπου Ζούνη», *Ατυπον* 1 (Μάρτιος 1995) χ. αρ.
13. Μ. Δ., «Ξεφυλλίζοντας... “Εκρηξη” στη συζήτηση για τη Νένη», *Απογευματινή* (20.1.1996) χ. αρ.
14. Δέδε, Μαρία, - Σωτήρχου, Ιωάννα, «Συζήτηση. Στους δρόμους της νοσταλγίας. Νένη Ευθυμιάδη: “Δεν μπορώ να νοσταλγήσω παρά το μέλλον”», *Ελευθεροτυπία* (4.8.1997) 14-16.
15. Μαχαίρα, Ελένη, «Θέμα: Ανατομία της γραφής από 4 συγγραφείς. Π. Μάτεσις, Ν. Ευθυμιάδη, Έκτ. Κακναβάτος και Γ. Χρονάς απαντούν σε 12 ερωτήσεις του “Ε” και φωτίζουν τη διαδικασία από τη σύλληψη της αρχικής ιδέας για το έργο μέχρι τη διαλεκτική αλληλεπίδραση με το αναγνωστικό κοινό. Νένη Ευθυμιάδη: “Τα όρια της γραφής είναι αντικειμενικά, ταυτίζονται με τα όρια της γλώσσας και της σκέψης. Θα ενδιαφερόμουν για την ανατροπή, αλλά πώς;”», στο: *Έργα & Ιδέες* της εφ. *Επενδυτής* (9-10.8.1997) 6/26-7/27.
16. Κουκά, Αναστασία, «Το βιβλίο που διχάζει», στο: *time-out* της εφ. *Έθνος* (5.10.1997) 2.
17. Κοντολέων, Κ., «Συνέντευξη με τη Νένη Ευθυμιάδη. “Η αμφισβήτηση του κατεστημένου είναι το κίνητρο”», επιμ. Κ. Κοντολέων, *Αδέσμευτος της Κυριακής* (21.1.2001) 28, 37.
18. Ανυπόγραφο, «Συνέντευξη. Νένη Ευθυμιάδη: “Θα έκανα ήρωά μου τον Πάγκαλο”», *Η Καθημερινή* 15 (7.9.2003) 59.
19. Ανυπόγραφο, «Συνέντευξη. Η Νένη Ευθυμιάδη απαντά στο ερωτηματολόγιο του Προυστ. “Υπάρχουν άραγε αλήθειες απόφεις;”», στο: *Βιβλιοδρόμιο* της εφ. *Τα Νέα* (20-21.10.2007) 3.

ΧΙ. ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΤΙΚΗ

1. «Κριτική. Ποίηση. Ζωή Σαμαρά, *Ημέρες Αβροχίας*, Θεσσαλονίκη, Τα Τραμάκια, 1994», *Διαβάζω. Επικοινωνιολογία* 348 (Ιανουάριος 1995) 127-128.
2. «Τι τρέχει. Βιβλίο. Πειράματα και παιχνίδια. Η Νένη Ευθυμιάδη διαβάζει και προτείνει τη *Βραδύτητα* του Μ. Κούντερα», επιμ. Ελ. Γκίκα, στο: *time-out* της εφ. *Έθνος* (29.9.1996) 6.
3. «Κριτική. Ελληνική πεζογραφία. Ο ιδεαλισμός που αυτοανααιρείται. Ελένη Λαδιά, *Τα Άλση της Περσεφόνης*, Αθήνα, Αρμός, 1997», *Διαβάζω. Ουίλιαμ Σ. Μπάροουζ* 383 (Μάρτιος 1998) 63-65.
4. «Κατεστημένο και περιθώριο στη Ν. Υόρκη. L. Block, *Ακόμα και οι αχρείοι*, Αθήνα, Πατάκης», στη: *Βιβλιοθήκη* της εφ. *Ελευθεροτυπία* (19.6.1998) 4.
5. «Κριτική. Ελληνική πεζογραφία. Στέρεος μύθος και έντονη πλοκή. Μιχάλης Μιχαηλίδης, *Ο μηχανισμός της σύγχυσης. Μυθιστόρημα*, Αθήνα, Κέδρος, 1997», *Διαβάζω. Νικόλας Κάλας* 387 (Ιούλιος-Αύγουστος 1998) 103-105.
6. «Ποίηση. Εύστοχη σύζευξη υπαρξιακών, κοσμοθεωρητικών στοιχείων. Η αποτελεσματικότητα των ανατροπών. Γιάννης Τζανετάκης, *Στο νήπιο με στυλό, Καστανιώτης*», στη: *Βιβλιοθήκη* της εφ. *Ελευθεροτυπία* (5.2.1999) 4.

Β. ΚΡΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΗΣ

1. Κοντολέων, Μάνος, «Έρωσ και νεοελληνική πεζογραφία. Μια σύντομη αναφορά σ’ ένα τεράστιο κεφάλαιο της ελληνικής γραμματείας, μαζί με πέντε γνώμες ισάριθμων συγγραφέων», επιμ. Τ. Δανέλλη, *Playboy* 8 (Νοέμβριος 1985) 121-124 [σύντομη αναφορά στην ερωτική ανυπαρξία των μυθιστορημάτων της].
2. Κυριακάτης, Πάνος, «Το θέμα. Τα γραφεία των συγγραφέων», *Πολιορκία. Γραφή & Ανάγνωση* 9-10 (Οκτώβριος-Δεκέμβριος 1988) 9-16 [φωτογραφικό ρεπορτάζ].
3. Τσακινιάς, Σπύρος, *Επί τα ίχνη. Κριτικά κείμενα, 1985-1988*, Αθήνα, Σοκόλης, 1990, σσ. 45-53 [κριτική προσέγγιση].

4. Κούρτοβικ, Δημοσθένης, *Ημεδαπή εξορία. Κείμενα για την Ελληνική Λογοτεχνία 1986-1991*, Αθήνα, opera, 1991, σσ. 234-238 [δοκίμια κριτικής]. «Νένη Ευθυμιάδη», *Έλληνες Μεταπολεμικοί Συγγραφείς. Ένας κριτικός οδηγός*, Αθήνα, Πατάκης, 1995, σσ. 87-88 [κριτικός οδηγός].
5. Πολίτη, Τίνα, «Το κομοδίνο της Νένης Ευθυμιάδη», στο: *Το άλλο Βήμα* της εφ. *Το Βήμα της Κυριακής* (6.4.1997) 25/17.
6. Η Σίβυλλα, «Μικρογραφίες. Διανόηση και... ψόνια στο Παρίσι», *Το Βήμα* (19.5.99) 34/62 [σχόλιο].
7. Δασκαλόπουλος, Δημήτρης, *Ανισόπεδες διαβάσεις: βιβλιοκριτικές στα Νέα 1993-1996*, Αθήνα, Πατάκης, 1999, σσ. 45-46 [βιβλιοκριτική].
8. Μαρκαντωνάτου, Μ. Β., «Τέχνες. Λογοτεχνία και φυλακή», *Μακεδονία της Θεσσαλονίκης* (15.7.2007). [σύντομη αναφορά στον κοινό τόπο της φυλακής: ανασύρθηκε από: <http://www.makthes.gr>].
9. Ζήρας, Αλέξης, «Ευθυμιάδη, Νένη», *Λεξικό της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας. Πρόσωπα, ρεύματα, έργα, όροι*, Αθήνα, Πατάκης, 2007, σ. 715 [λήμμα].
10. Γκίκα, Ελένη, «Φυσικά στη ζωή δεν υπάρχουν νικητές», *Fractal. Η γεωμετρία των ιδεών* (1/7/2015). ανασύρθηκε από: <http://fractalart.gr/neni-efthymiadi> [βιβλιοκριτικές].

Γ. ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΕΣ

1. Ανυπόγραφο, «Αθόρυβη μέρα για τη Νένη Ευθυμιάδη», *Το Βήμα* (30.10.2008). [ανασύρθηκε από: <http://www.tovima.gr>]. «Πολιτισμός. Έφυγε η συγγραφέας Νένη Ευθυμιάδη», *Η Καθημερινή* (30.10.2008). [ανασύρθηκε από: <http://news.kathimerini.gr>]. «Τα νέα της Βιβλιοθήκης της Λιβαδειάς: “Έφυγε” την Τρίτη, νικημένη από τον καρκίνο, σε ηλικία 62 ετών, η πεζογράφος Νένη Ευθυμιάδη», (30.10.2008). [ανασύρθηκε από: <http://blogs.sch.gr>]. «Δελτίο τύπου. Έφυγε η πεζογράφος Νένη Ευθυμιάδη» [ανασύρθηκε από: <http://www.ekebi.gr>].
2. Καλαμαράς, Β. Κ., «Τέχνες. Πέρασε στην “πολιτεία της σιωπής”», *Ελευθεροτυπία* (30.10.2008). [ανασύρθηκε από: <http://archive.enet.gr>].
3. Κοντολέων, Μ., «Νένη Ευθυμιάδη - ...αθόρυβα», (30.10.2008). [ανασύρθηκε από: <http://manoskontoleon2.blogspot.com>].
4. Λαγκαδινός, Νίκος, «Η *Ημερησία* αποχαιρετά: Την Νένη Ευθυμιάδη», *Ημερησία* (31.10.2008)». [ανασύρθηκε από: <http://dytikosanemos.blogspot.com>].
5. Ρουμπούλα, Δήμητρα, «12 βιβλία, 12 διαμαρτυρίες», *Έθνος* (30.10.2008). [ανασύρθηκε από: <http://www.ethnos.gr>].
6. Γ.Ν.Μ., «Κοινωνία. Inmemoriam. Η “φτωχή” μέθοδος αμφισβήτησης της Νένης Ευθυμιάδη», στο: *Βήμα Ιδεών* της εφ. *Το Βήμα* (7.11.2008). [ανασύρθηκε από: <http://www.vimaideon.gr>].
7. Κούρτοβικ, Δημοσθένης, «Φθινοπωρινά φύλλα ημερολογίου», *Τα Νέα* (22.11.2008). [ανασύρθηκε από: <http://www.tanea.gr>].

